

Algemene Beschouwingen

n.a.v.

Perspectievennota 2018-2021

Raadsvergadering 6 juli 2017

Inhoudsopgave Algemene Beschouwingen

	pagina
TOP/Gemeentebelangen	4
CDA	7
PvdA	15
VVD	18
ChristenUnie	20
55terneuzen	23
D66	31
SGP	33
Sociaal Terneuzen	36
GroenLinks	42
Provinciaal Belang Zeeland	47

Bestuur en Ondersteuning

Het is bekend dat Top/Gemeentebelangen als lokale politieke organisatie niet gebonden is aan een landelijke ideologie. Het gaat om het lokaal bestuur dat zich verbonden weet met de bevolking en haar belangen. In dit licht zijn ook onze Algemene Beschouwingen.

Het zit in het DNA van Top/Gemeentebelangen dat de verbondenheid met de bevolking zich het best uit door persoonlijk contact. Uiteraard juichen we de verdere digitalisering van onze diensten toe, gemak dient immers de mens, maar we blijven hameren op persoonlijk contact. De gedachten gang achter de digitale communicatie is dat op we op deze manier iedereen bereiken. Maar dat is niet zo. Er zijn burgers die niet mee kunnen doen en zich ook nooit thuis zullen voelen in onze digitale wereld. Ook al doen we nog zo ons best om ze digitaal sterker te maken.

Laaggeletterdheid is een andere vijand die burger belemmert digitaal vaardig te worden. Een andere ontwikkeling is de voortdurende ongefilterde stroom aan nieuws en berichten die ons via de sociale media bereikt. Dat is gewoon niet meer te behappen en bij te benen waardoor een groep zich ook van dit communicatiekanaal zal afsluiten. Het zij uit afkeer of gewoon omdat ze digi moe zijn geworden. Dus blijft persoonlijk contact belangrijk.

Veiligheid en Openbare orde

Zoals we vorig jaar aangaven in de AB zorgen te hebben over de kwetsbaarheid van broers, zussen, kinderen, kwetsbare jongeren zijn we blij te mogen constateren dat voor de risicogroepen extra aandacht wordt gegeven zo ook de Buurtbemiddeling.

Veiligheid en Openbare Orde staat bij Top/Gemeentebelangen onverminderd hoog in het vaandel Burgerparticipatie achten wij dan ook een uitstekend middel voor met name de sociale veiligheid.

Verkeer en Vervoer

Ten aanzien van verkeer en vervoer pleit Top/Gemeentebelangen voor een goede monitoring ten aanzien van een goede bereikbaarheid van onze Gemeente. Met de vele projecten komt er op dat gebied heel veel om ons af. Top, Gemeentebelangen pleit dan ook voor zo weinig mogelijk overlast daar dit van essentieel belang is voor de stad en de economische bedrijvigheid.

Onverminderd blijft ook onze wens de Goederenspoorlijn oostelijke kanaaloever.

Voor wat betreft de vrachtwagenproblematiek hopen wij dat dit tot een goede oplossing gaat komen daar dit voor verkeersonveiligheid, sociale veiligheid en overlast geen goede zaak is.

Onze zorg omtrent de ontsluiting van de Koegorsstraat is voortvarend op gepakt en we zijn blij dat dit door de gemeente en Provincie is opgepakt.

Onder het motto "wij betalen geen cent voor isolement" zijn we blij met de inzet voor de verlaging van toltarieven c.q afschaffing van toltarieven van de Westerscheldetunnel.

Verder staan wij volledig achter het Taakveld Verkeer en vervoer 2.1 tot 2.3.

Economie en Toerisme

Terneuzen is het centrum van werkgelegenheid in Zeeuws Vlaanderen schreven we ook voorgaande jaren. Wij staan dan ook achter de gestelde doelen om nieuwe bedrijven aan te trekken, een verdergaand faciliteren van reeds gevestigde bedrijven

T.a.v. de Detailhandel zien we een verdergaande aandacht voor het opheffen van de leegstand.

Met nadruk brengen we ook de problematiek voor de andere kernen onder de aandacht. Aandacht die onverminderd moet zijn omdat ook de leefbaarheid van de kernen gewaarborgd dient te blijven.

Top/Gemeentebelangen blijft aandacht vragen voor het bedrijfsleven in combinatie met het onderwijs en samenleving, een o.i. onmisbare schakel in het geheel. In Terneuzen ligt de economische kracht van een gezonde bedrijven.

Sport, Cultuur en recreatie

Top /gemeentebelangen, welke op komt voor alle 14 kernen, hecht veel waarde aan de beschikbaarheid, betaalbaarheid, functionaliteit en uitstraling van de sport accommodaties. Top/ Gemeente belangen hecht er waarde aan dat de openlucht recreaties in stand blijven daar dit bijdraagt aan de leefbaarheid van de kernen. Dit hebben wij de laatste jaren steeds uitgedragen en zullen dat ook blijven doen. We zijn blij dat B&W dezelfde gedachte is toegedaan en we hopen dat ook de kernen tot in lengte van jaren gebruik zullen kunnen maken van de beschikbare faciliteiten op o.a. sport gebied.

We hadden als Raad afgesproken dat er op het gebied van kunst en cultuur even pas op de plaats moest worden gemaakt. Dat was ook begrijpelijk. Er is veel geïnvesteerd in onze Musea bijvoorbeeld. Een beslissing die was genomen in betere tijden maar uitgevoerd in slechte tijden. Dat gaf soms wat wrijving bij verschillende partijen. Maar nu is het weer tijd om vooruit te kijken. Dat is inmiddels ook al een beetje gebeurd. Bescheiden is een begin gemaakt met het vrijmaken van middelen voor de aanschaf van beeldende kunst. Verder hebben we ideeën voorbij zien komen om het beeld De Ballerina van de Zeeman van Walter de Buck een plek te geven aan het water en dat beeld middels een toeristische wandelroute door de binnenstad met wisselende exposities in de buitenruimte te verbinden met het beeld van Frank Koulen. Om zo niet alleen een verbinding te maken tussen de stad en het water, maar ook symbolisch de havens van Gent en Terneuzen aan elkaar te knopen. We staan aan de vooravond van de bouw van een solide samenwerkingsverband met Gent. Daar hoort volgens Top/Gemeentebelangen ook bij dat we uitdragen dat we bij elkaar horen.

Onderwijs en Jeugd

Goed onderwijs staat ook bij Top/Gemeentebelangen hoog op de lijst. We blijven pleiten voor kwalitatief goed onderwijs daar het van groot belang is voor de toekomst van met name de jeugd. Wij pleiten voor een goede samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. We blijven herhalen dat wie de jeugd heeft heeft de toekomst; laat hen ook zoveel als mogelijk meedenken.

Door de sociale, economische en culturele verschillen is maatwerk nodig om onderwijs en achterstanden te voorkomen.

Sociaal Domein

Top /Gemeentebelangen onderschrijft de stelling van uw missie: Iedereen doet mee en blijven omzien naar elkaar.

Enorm in beweging (positief) is de Participatiewet, Jeugdwet en WMO. Ook vanuit Top/Gemeentebelangen wordt hier hard aan meegewerkt.

De jeugdgezondheidszorg is ook onze zorg. Ook voor de komende periode (es) zal Top/Gemeentebelangen zich hiervoor blijven inzetten.

Bijzonder is de toekomst van Dethon. Het lopende proces ondersteunen wij. Zorgvuldigheid is meer dan gewenst alsmede de inbreng van alle partijen.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke

Een meevaller is dat het economische tij zeker is gekeerd. Er wordt weer gebouwd en geïnvesteerd. Eindelijk gebeuren nu dingen waar we al jaren op zitten te wachten, maar als gemeente vaak weinig invloed op uit kunnen oefenen. Mijnheer de voorzitter, leden van de Raad, college en ambtenaren,

Zoals gezegd zijn dit voor deze periode de laatste Algemene Beschouwingen.
Top/Gemeentebelangen heeft een positieve bijdrage willen leveren en geleverd aan de ontwikkelingen die tot nu toe van de grond zijn gekomen.
Niet iedereen in deze Raad geeft ons mogelijk daarin gelijk maar zoals de zaken er nu voor staan mogen we toch best trots en dankbaar terug blikken op deze periode.
De “offers” die zijn gebracht en welke we hebben verdedigd zijn effectief gebleken.
Top/ Gemeentebelangen zal te allen tijde kritisch blijven en constructief meewerken aan voorstellen van collega partijen welke inhoudelijk hout snijden.
Top/ Gemeentebelangen gaat zijn verantwoordelijkheid niet uit de weg en we blijven evenals vorig jaar zeggen: wat je krijgt geef je terug. Wie meer geeft dan neemt zal op termijn succesvoller zijn zowel politiek als privé . De mens(de Burger) heeft maar 1 rol en dat is de Hoofdrol.

Wij wensen ook de ambtenaren en alle medewerkers van onze gemeente een goede gezondheid, veel werkvreugde en wijsheid toe.

Voor wat onze fractie betreft: wij werken verder, ook naar de toekomst toe, een toekomst voor alle 14 kernen, we staan onverminderd tussen de mensen van alle kernen.
De Burger (de mens) Centraal : succes optimaal.

Namens Top/Gemeentebelangen,
Jos Verdurmen
Fractievoorzitter

Eindsprint naar de gemeenteraad verkiezingen 2018; We zijn positief gestemd!

Met het opstellen van de Algemene Beschouwingen maken we ons klaar voor de eindsprint naar de Gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Dit is dus de laatste cyclus in de Raadsperiode 2014-2018. De economische groei zet nu echt door. Ook in de gemeente zien we tekenen van herstel, batige saldo's en effecten van het aantrekken van de woningmarkt. Juist de komende 9 maanden zullen binnen de gemeente grenzen grote stappen gezet voor de lange termijn. Denk daarbij niet alleen aan realisatie van de laatste grote projecten binnen de kern Terneuzen die lang op zich hebben laten wachten, maar zeker ook aan de gunning van het bouwcontract voor de Nieuwe Sluis en diverse nieuwbouw en uitbreidingen bij de bedrijven in alle takken van sport. Vorig jaar al heeft het CDA in haar algemene beschouwingen diverse initiatieven en onderwerpen benoemd om gericht invulling te geven aan onze toekomst. Helaas bleken veel van onze voorstellen in de vorm van moties of amendementen een brug te ver voor andere raadsfracties. Toch zijn we verheugd te constateren dat veel van de onderwerpen die wij benoemd hebben toch op een of andere manier in uitwerking zijn gekomen. Wij blijven van mening dat we als Raad nieuwe beleidslijnen moeten durven benoemen, de kaders daarvoor uitwerken en daarmee invulling geven aan de mogelijkheden voor de toekomst. De gemeentelijke organisatie, het college en de Raad heeft de afgelopen jaren laten zien dat veranderingen ook mogelijkheden bieden en dat we deze samen kunnen implementeren met positieve resultaten. Onze jaarrekening over 2015 en 2016 hebben het positief financiële effect daarvan laten zien. Daarnaast zijn de financiële prognoses voor de komende jaren positief en zullen we daadwerkelijk een verbetering van de financiële positie van de gemeente zien. Het is goed om dit te constateren en dit geeft vertrouwen voor de komende cyclus waarvoor de Perspectievennota is opgesteld en waaraan de Raad deze maand richting zal geven.

Onze prioriteiten voor toekomst van de gemeente Terneuzen en haar inwoners:

Gezondheid en duurzame voeding in de nieuwe stad Terneuzen.

Als gemeente Terneuzen hebben we natuurlijk de gezondheid van onze burgers hoog in het vaandel staan. Als lokale overheid moeten we het voortouw nemen om het straatbeeld gezond maken en de fastfoodketens te weren door het vergunningenbeleid aan te scherpen. Want, zitten we echt te wachten op nog een fast-foodketen? Het CDA wil dat de mensen uit Terneuzen een gemakkelijke keuze uit een gezond aanbod van eten buitenshuis kunnen maken.

We zijn verplicht om hierover na te denken. Wanneer we dat niet doen bestaat de kans dat we straks in onze mooie nieuwe gebouwen en uitgaansgebieden een niet te stoppen komst van fast-foodketens krijgen. We denken aan het Portaal van Vlaanderen in de plint van de Sluiswachter, de nieuwe veerhaven, de horeca-plannen in De Kampagne op de Kop van de Noordstraat.

Gezonde voeding is een belangrijk punt omdat één op de twee volwassenen overgewicht of obesitas heeft. In januari 2017 werd door diverse partijen, waaronder de overheid, tijdens de Nationale Voedseltop uitgesproken dat Nederland over 5 tot 10 jaar wereldwijd koploper moet zijn in gezonde en duurzame voeding. "Consumenten moet binnen 5 jaar op alle mogelijke plekken, zoals supermarkten, horeca, scholen, catering, pretparken, zorginstellingen en onderweg, meer gezond en duurzaam voedsel tegenkomen."

Het gezonder maken van onze omgeving is prioriteit. Als we willen dat we in Terneuzen buitenshuis gemakkelijk kunnen kiezen voor gezonde voeding, dan moeten we hier aan werken. Dit zal zeker in het voordeel van de burger van Terneuzen uitpakken. Het CDA wil ambitie omzetten in actie en geen vergunning meer verlenen aan fastfoodketens. Zo voorkomen we tevens dat de vele nieuwbouwprojecten in Terneuzen worden ontsierd door schreeuwerige logo's van de fastfoodketens. Hiervoor in de plaats wil het CDA dat de gemeente zich inspant om aantrekkelijke

restaurantjes en cafeetjes met duurzame en gezonde voeding te laten vestigen Zo slaan we twee vliegen in één klap. Een mooier straatbeeld en gezondere burgers.

Duidelijkheid over Aan Z

Aan Z is het grensoverschrijdende openbaar lichaam (GOL) voor sociaal werk aan beide zijden van de landsgrens tussen België en Nederland. Aan Z voert werkzaamheden uit voor de Nederlandse gemeente Terneuzen en de Belgische gemeenten Assenede, Kaprijke, Sint-Laureins en Wachtebeke.

In Terneuzen heeft Aan Z vanaf 1 januari 2015 de taak om de maatschappelijke ondersteuning van de burgers uit te voeren vanuit één uitvoeringsorganisatie. Aan Z draagt voor een belangrijk deel bij aan het behalen van gemeentelijke doelstellingen op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. Tot op heden worden de PIJOFACH taken ten behoeve van de organisatie Aan Z uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. Doel is om deze taken door de organisatie van Aan Z zelf te laten uitvoeren. Hier is nog veel onduidelijkheid over. We hebben begrepen dat er een externe adviseur wordt ingehuurd die advies moet geven over de meest optimale bedrijfsvoering en de manier waarop de processen effectief en efficiënt ondersteund kunnen worden. Het CDA vraagt zich met name af wat de huidige kosten zijn in relatie tot de toekomstige kosten. Het CDA is ongerust over de huidige situatie en is van mening dat er op korte duidelijkheid moet komen over de manier van werken van AanZ en welke computerprogramma's moeten worden gebruikt om tot een optimale organisatie komen.

Ongerustheid over de toekomst van Dethon

In mei 2017 bereikte het CDA het bericht dat er ongerustheid was over de plannen van de drie gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen om de Participatiewet zo optimaal mogelijk uit te voeren. Het ging dan over manier waarop Dethon commerciëler zou moeten worden. Men was ongerust over de manier waarop zou worden omgegaan met de doelgroep, de kwetsbare mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Na veel overleg bleek half juni dat het bureau Stimulanz een onafhankelijk onderzoek zal instellen naar de huidige situatie en de voorgenomen plannen. Stimulanz komt nu met eigen aanbevelingen die beschikbaar komen voor de gemeenteraad. Het CDA is tevreden over de manier waarop momenteel met dit besluitvormingsproces wordt omgegaan en hoopt dat de partijen in september 2017 tot een weloverwogen besluit kunnen komen.

Kunst en Cultuurbeleid

Het CDA is van mening dat er tijdens de afgelopen jaren weinig aandacht aan het Kunst- en cultuurbeleid is geschonken. We willen een aantrekkelijke stad zijn om in te wonen en te recreëren. We zijn van mening dat er op korte termijn meer aandacht moet worden geschonken aan dit overwerp. We verwachten voor het einde van deze raadsperiode een overzicht van alle activiteiten en resultaten op dit gebied. Dan kan dit tijdens de volgende raadsperiode tot een nieuwe nota voor Kunst en Cultuurbeleid worden omgezet en vervolgens worden uitgevoerd. Mede hierdoor kunnen we een stad zijn waar mensen graag wonen, werken en ontspannen.

Van brievenbus tot pin-automaat

De afgelopen periode zijn er verschillende voorzieningen uit Terneuzen verdwenen. Denk hierbij aan brievenbussen, pin-automaten en de CBR-locatie. Samen met burgers en belangengroepen heeft het CDA-Terneuzen daar tegen geageerd. We zien nu dat bedrijven terug worden gefloten omdat ze te voortvarend gesnoeid hebben in hun voorzieningen. De CDA-fractie juicht deze ontwikkeling en daarmee de terugkeer van voorzieningen toe.

Voor een toegankelijk Terneuzen

Mensen met een beperking wordt steeds verteld dat zij "moeten deelnemen aan de samenleving". Dit willen zij zelf ook heel graag. Op dit moment zijn er echter nog (fysieke) drempels om volledig te kunnen participeren. Het VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap verplicht de gemeente tot actie op dit punt. Het is belangrijk om mét mensen met een beperking te praten, in plaats van over hen. De gemeente Terneuzen brengt op dit moment ervaringsdeskundigen samen om de (spreekwoordelijke) drempels in kaart te brengen en aan te pakken.

Eén van de drempels voor mensen een handicap ligt in het openbaar vervoer. Waar de bussen grotendeels toegankelijk zijn, is dit voor de bushaltes nog niet zo. De CDA-fractie heeft het college van B&W hier afgelopen jaar ook op gewezen. In 2020 moeten alle bushaltes in de gemeente Terneuzen (rolstoel)toegankelijk zijn. Dit betekent dat de gemeente op tijd moet beginnen met het ombouwen van bushaltes aan wegen waar zij wegbeheerder is.

Bouwen voor jong en oud

De woningmarkt begint aan te trekken. Er wordt weer gebouwd in Terneuzen en dat maakt ons een aantrekkelijke woonplaats. Toch blijven er groepen waar nog te weinig woningaanbod voor is. Als CDA-fractie hebben we hier de afgelopen jaren aandacht voor gevraagd. Alle Terneuzense gezinnen verdienen namelijk een eigen stek waar ze op kunnen bloeien.

Vanuit de kernen komt de vraag naar betaalbare woningen voor verschillende groepen. In Hoek vraagt de dorpsraad bijvoorbeeld om meer ouderenwoningen. Ouderen worden soms gedwongen naar Terneuzen te verhuizen omdat er geen aanbod voor hen is. Dit signaal komt echter niet alleen uit Hoek. Ook uit Philippine, Sluiskil en Westdorpe krijgt het CDA deze signalen. Naast ouderenhuisvesting blijft de huisvesting van jongeren een aandachtspunt voor het CDA. Jongeren en jonge gezinnen moeten soms lang zoeken voor ze een betaalbare woning hebben gevonden. De gemeente kan geen huizen bouwen. Ze kan echter wel bij de woningcorporaties en projectontwikkelaars aandacht blijven vragen voor deze groep jongeren.

Het college van B&W heeft aangegeven om met woningcorporaties, gemeenteraad, dorps-en-wijkraden en andere betrokkenen om tafel te willen. Het besef begint door te dringen dat het technische verhaal van de corporaties niet de enige visie op de woningmarkt is. Het CDA kijkt uit naar deze discussie en zal zich in blijven spannen voor passende woonruimte voor alle Terneuzense gezinnen.

Integratie nieuwkomers

De opvang van vluchtelingen in Terneuzen is de afgelopen periode beëindigd. Dit is goed en rustig verlopen. Mensen die vluchten voor oorlog en geweld verdienen een veilig heenkomen. Dit onderschrijven wij als christen-democraten. Op hun beurt moet de nieuwkomers zich inspannen om te integreren in de Terneuzense samenleving. Wanneer mensen duidelijk laten zien deel te willen zijn van de Nederlandse samenleving mag dit gevierd worden. De naturalisatie ceremonie van statushouders moet dan ook een feestelijke bijeenkomst zijn.

Hoewel de gemeente geen formele taak heeft bij de inburgering, moet zij volgens het CDA wel betrokken zijn. De gemeente kan, samen met organisaties zoals Vluchtelingenwerk en Kerk en Vluchteling nieuwkomers wegwijs maken in onze gemeente. Een voorbeeld hiervan zijn de fietslessen aan nieuwe Nederlanders. De gemeente moet erop toezien dat statushouders zo snel mogelijk de Nederlandse taal machtig worden. Dit is een onmisbare voorwaarde om deel te kunnen worden van de Nederlandse samenleving. De begeleiding vanuit de gemeente moet zich vooral richten op het vinden van een baan of andere nuttige dagbesteding.

Armoedebeleid

Vanuit haar achtergrond vindt het CDA solidariteit met de zwakkeren belangrijk. Nog steeds zijn er vele gezinnen die niet mee kunnen profiteren van de economische groei. Zowel jonge als oudere werknemers kunnen moeilijk een baan vinden. Mensen met een handicap of chronische ziekte worden geconfronteerd met hoge zorgkosten. De gemeente moet deze mensen waar mogelijk ondersteunen.

Het armoedebeleid van de gemeente is op peil. Er vallen echter nog steeds gezinnen buiten de boot als ze nét niet aan de regels voldoen. Hetzelfde soort maatwerk dat we in de zorg toepassen, moet óók in het armoedebeleid in worden gevoerd. Hierdoor kunnen we voorkomen dat kleine problemen uitgroeien tot schrijnende situaties. Het Terneuzense bijstand-experiment is hiervoor

een eerste aanzet. De gemeente moet bij de uitwerking vooral in gesprek met uitkeringsgerechtigden. Zij weten zelf het beste tegen welke muren zij aanlopen.

Het ontvangen van een uitkering geeft ook verantwoordelijkheden. De gemeente mag een tegenprestatie vragen of mensen verplichten te solliciteren. Dethon zal een rol krijgen bij de verdere invulling van de 'tegenprestatie'. De tegenprestatie moet gericht zijn op het krijgen van een vaste baan. Het CDA zal de voorstellen rondom de Participatiewet hier ook aan toetsen. Naast werk met behoud van uitkering moeten vrijwilligerswerk en mantelzorg een volwaardige invulling van de tegenprestatie kunnen zijn. Je belangeloos inzetten voor je naasten is volgens het CDA even waardevol als een betaalde baan.

Kinderarmoede blijft een van de meest schrijnende problemen in onze gemeente. Kinderen zouden nooit de (spreekwoordelijke) schulden van hun ouders mogen dragen. De gemeente heeft extra middelen gekregen om armoede onder kinderen en jongeren te bestrijden. Dit geldt is bedoeld voor organisaties zoals Leergeld en het Jeugdportfonds. Naast deze organisaties zou de gemeente ook samen moeten gaan werken met de net geopende Speelgoedbank in de Terneuzense binnenstad. Als laatste actie tegen kinderarmoede zou de gemeente een gratis schoolontbijt voor kinderen uit arme gezinnen moeten onderzoeken.

Schulden kunnen gezinnen verlammen en deelname aan de samenleving of de arbeidsmarkt ernstig beperken. De gemeente moet daarom in blijven zetten op schuldpreventie en schuldreductie. In haar algemene beschouwingen van vorig jaar drong het CDA aan op samenwerking met maatschappelijke organisaties rondom schuldhelpverlening. De gemeente is daarop samen gaan werken met schulphulpmaatjes van het Leger des Heils. Naast het bijstand-experiment ziet het CDA dit soort samenwerkingen als het meest waardevol voor de aanpak van armoede.

Gespreide verantwoordelijkheid door en voor het MKB.

In Axel wordt 13.000 euro geïnvesteerd in het kernwinkelgebied. Nu blijkt dat nagenoeg de hele passage leeg is stellen we ons de vraag of de gemeente niet in samenspraak met de eigenaar van de panden tot een groter plan kan komen. De toekomst van alle ondernemers in de omgeving is afhankelijk van juist die verbinding tussen de Kerkdreef en Noordstraat.

In Sas van Gent zijn de eerste tekenen van herstel goed zichtbaar. Enkele ondernemers hebben daar de nek uitgestoken en anderen haken daarop in.

Een dilemma is ontstaan door het grote aantal wildkampeerders met campers. Duidelijkheid voor zowel ondernemers als recreatieondernemers is geboden.

Wij riepen vorig jaar op om het watertoerisme te faciliteren. Graag zien we hiervan een uitwerking, de potentie is er.

Nu de kop van de Noordstraat in Terneuzen wordt ingevuld is het tijd om ook de leegstand onder de skihal op te lossen. Terneuzen groeit in aanzien en wat zou het mooi zijn dat we ook daar de activiteiten zien toenemen. Volgens ons kan dit ook zonder MKB te schaden. Er worden serieuze stappen gezet in het leegstandbeleid. De eerste resultaten zijn al geboekt met DE NIEUWE WINKELSTRAAT

Agrarisch ondernemen in het buitengebied

We zijn blij met de aanstelling van een nieuwe contactpersoon voor deze sector met zijn specifieke vragen en problemen. Als er een branche is waar het experimenteren met de toekomst vorm kan krijgen dan is het wel de agrarische sector. Nieuwe combinaties en modellen vragen om aandacht en ondersteuning.

Realisatie Tractaatweg

De realisatie van de Tractaatweg komt er aan. De Zeeuwse ervaringen met grote wegenprojecten

baren ons zorgen. We zijn dan ook benieuwd of het investeringsbudget voor de Tractaatweg toereikend is en welke afslank voorstellen voor dit project op ons afkomen.

Het CDA zou graag zien dat er aan de kant van Westdorpe een parallelweg wordt aangelegd, dit om de Graaf Jansdijk te ontlasten van landbouwverkeer.

Burgerparticipatie

Al jaren hebben we onze mond vol van burgerparticipatie, het nieuwe toverwoord, maar faciliteert de gemeente wel genoeg? Wordt de gemeente wel gezien als partij met kennis van zaken of ziet de burger de gemeente als partij om de ideeën aan te dragen?

Verantwoordelijkheid durven nemen

Als gemeente hebben we vaak de neiging om ons te verstoppen “daar gaan we niet over”. Als voorbeeld nemen we de brievenbussen die plots verdwenen. De gemeente kon er niets aan doen, nu blijkt het wel anders te kunnen en was Post.nl iets te grof te werk gegaan. We moeten nu de kant op om juist die locaties te vinden waar het is misgegaan.

Wij denken dat we meer het voortouw moeten nemen en minder zaken als vanzelfsprekend moeten aannemen en over ons heen laten komen.

Verantwoord evenwichtig financieel beleid

De langlopende schuldenpositie van de gemeente blijft onverminderd hoog en zorgelijk. We moeten dan ook blijven streven naar een debt ratio van minder dan 80%, conform de VNG norm. Dit kan alleen worden bereikt door het verlagen van het investeringsniveau, teneinde de kapitaalslasten te beperken. Daarnaast behoort de precariobelasting uiteindelijk volledig ten gunste van de Algemene Reserve te komen.

Daarnaast wenst het CDA meer inzicht te verkrijgen in de huidige P&C Cyclus om mogelijke budgetoverschrijdingen beter te kunnen monitoren en er in een vroegtijdig stadium kan worden ingegrepen. Hierbij moet worden gedacht aan reeds beschikbare web-based oplossingen, die de realisaties en ambities van de gemeente transparant en overzichtelijk maken, zodat de aansturing van de organisatie en de controle daarop door de Raad kan worden geoptimaliseerd.

KGT

Alles moet in het werk worden gesteld om de aanleg van de spoorverbinding aan de oostkant van het Kanaal van Gent naar Terneuzen, tussen de Axelse Vlakte en de Belgische grens bij Zelzate te realiseren. Verschillende bedrijven wachten al jaren op een directe verbinding met Gent. De value case: vergroten van de modal split, toename van de vervoersbewegingen, bereikbaarheid, duurzaamheid en veiligheid zijn zo belangrijk voor de regio dat een nieuwe te vormen kabinet hier niet aan voorbij mag gaan. Het rapport Balkenende is ook duidelijk op dit punt: Het ontbreken van verdere investeringen in de infrastructuur zal onvermijdelijk leiden tot het verlies aan concurrentiekracht. De komst van de nieuwe zeesluis en de voorgenomen fusie met het Havenbedrijf van Gent zijn positieve ontwikkelingen die de komst van de spoorverbinding kunnen bespoedigen.

Lokale heffingen; *Duurzame belastingen en publieke gerechtigheid.*

Vier jaar geleden was de financiële positie en de vooruitzichten van de gemeente dermate zorgelijk dat het CDA akkoord is gegaan met een trendmatige verhoging van lokale belastingen. Dit beleid kan richting de toekomst niet overeind blijven, zeker niet nu de precariobelasting de besteedbare middelen van de inwoners van Terneuzen verder beperkt.

Daarnaast is het CDA van mening dat Rioolheffing moet plaatsvinden naar gebruik en niet op basis van de waarde van een woning. De gemeente zou zich ten allen tijde moeten onthouden van inkomenspolitiek.

Als laatste noemen we dat het CDA blijft streven naar markt-conforme tarieven voor lijkbezorging en grafrechten.

Kerncentrale

Het nieuwe kabinet moet snel duidelijk maken wat haar positie is ten aanzien van de kerncentrale. Het CDA is van mening dat de nieuwe regering haar verantwoordelijkheid moet nemen, zeker ook ten aanzien van de veiligheid en toekomstige ontmanteling. Het is schrijnend te moeten constateren dat kennelijk eerst al het tafelzilver moet worden verkocht, vooraleer de nationale overheid besluit actie te ondernemen.

Voortgezet onderwijs

De terugloop van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs betekent dat de 4 middelbare scholen in Zeeuws Vlaanderen nauwer moeten samenwerken. Voor het CDA betekent dit echter niet per definitie dat een fusie hiertoe noodzakelijk is, zeker niet als hiermee de identiteit, kwaliteit en autonomie wordt aangetast. Een fusie is wellicht een mogelijkheid, maar dient geen doel op zich te zijn. Ook andere vormen van samenwerking en de mate waarin moeten worden beoordeeld.

Rondje Kreek

De Otheense Kreek biedt veel mogelijkheden voor waterrecreatie en is daaraast een uniek fiets en wandelgebied. Het rondje van de kreek vergroot deze mogelijkheden en zal leiden tot een unieke lokatie voor sport en vrije tijdsbesteding. De CDA fractie wenst zo spoedig mogelijk aan te vangen met dit project.

Stadsontwikkeling

In Terneuzen zal er eindelijk geïnvesteerd gaan worden in de Kop van de Noordstraat. Ook de volgende fase van Othene Zuid komt langzaam aan in beeld. We zullen als gemeente echter nog meer ontwikkeling van specifieke woonruimte moeten aanjagen. Het CDA heeft diverse signalen ontvangen over jonge koppels die naar deze streek willen verhuizen omdat zij een baan hebben aangenomen bij een van de grote bedrijven. Vaak is deze doelgroep op zoek naar een appartement om zich tijdelijk te vestigen en dan door te stromen naar een gezinswoning. Helaas wordt in deze sector te weinig aangeboden terwijl diverse bovenverdiepingen van winkelpanden leegstaan.

Daarnaast zien we weinig of geen aanbod in de bovenkant van de nieuwe woningmarkt. Ook uit deze groep ontvangen we vragen en terugmelding dat het in Terneuzen schier onmogelijk is om een vrije bouwvorm te laten bouwen op een groot perceel grond. We horen zelfs mensen die op basis hiervan overwegen om een nieuwe woning in deze sector te laten bouwen in de gemeente Sluis omdat daar wel ruimte voor is!

Als gemeente zullen we voor beide sectoren de makelaars en projectontwikkelaars moeten aansporen tot uitbreiding van hun aanbod en dit promoten bij nieuwkomers!

Daarnaast ontbreekt het in Terneuzen aan overnachting mogelijkheden voor mensen die voor zakelijke doeleinden op bezoek zijn bij het bedrijfsleven in onze gemeente. Met de economische groei zal het aantal overnachtingen groeien. We zien nu al dat bedrijven uitwijken naar Gent en Middelburg. Hier ligt een opdracht voor de gemeente om in de ruimtelijke ordening plaats te maken voor een hotel in het hogere zakelijke en toeristische segment en het promoten van een de realisatie van een dergelijk hotel door een marktpartij!

Maar ook: Dorpsontwikkeling!

Ons voorstel in 2016 om het opstellen van Dorpsplannen door Dorps-, Wijk- en Stadsraden leek een brug te ver voor de Raad. Toch zien we in verschillende kernen verschillende initiatieven waar voortvarend wordt gewerkt aan oplossen van problemen of doorontwikkeling van de eigen kern. Gelukkig bestaat dit initiatief en streven we naar het wegnemen van barrières hierbij door middelen vrij te maken in de gemeentelijke begroting!

In dit kader moeten we als gemeente blijven waken over een juiste verdeling van het woning contingent. Met name nieuwbouw in levensloop bestendige woningen in alle kernen zodat oudere inwoners kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving is een belangrijk aandachtspunt!

De Nieuwe Sluis; nieuwe kansen?

Haven en Industrie ontwikkeling; Maak er werk van!

De grotere capaciteit van het sluisencomplex zal mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van de achterliggende havens. Wetende dat de haven van Gent relatief weinig ruimte meer biedt voor ontwikkeling en dat de tunnel in Zelzate een drempel vormt voor doorvaart van grote zeeschepen, betekent dit dat de Terneuzense haven weer in beeld komt voor nieuwe ontwikkelingen. Hierin ligt een regie rol bij Zeeland Seaports en de gemeente Terneuzen. Samen moeten we een beleidsplan ontwikkelen welke activiteiten we willen zien in de toekomstige haven.

Het CDA pleit voor haven- en industrie ontwikkeling die waarde toevoegt aan onze regio, werkgelegenheid biedt en aansluit bij de reeds gevestigde bedrijfvormen. We moeten hierin duidelijk keuzes maken: Terneuzen moet niet het afvalputje worden van België en Frankrijk. Daarnaast levert het netto verplaatsen van bedrijvigheid uit het achterland naar Terneuzen geen groei in scheepstrafiek. Daarom zal ruimte moeten worden ontwikkeld om plaats te bieden aan nieuwe bedrijven en havens. In december 2016 heeft de gemeente de ontwikkeling van een nieuwe ruimtelijke ordening structuurvisie opgestart met het gebiedsontwikkelingsproces Kanaalsprong. Het CDA heeft hierin input gegeven waarmee duidelijke richting kan worden gegeven aan de invulling van de westelijke Kanaaloever. Daarnaast zijn diverse zaken benoemd die kunnen bijdragen om een positief vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven te creëren.

Bereikbaarheid voor wegverkeer tijdens de bouw.

De bouw van de Nieuwe Sluis zal ongetwijfeld effect hebben op verkeersstromen en doorstroming. Naar verwachting zal het autoverkeer zich verleggen naar de Sluiskiltunnel en daar zijn weg vinden. Voor de fietsers die nu dagelijks over het Sluisencomplex naar het werk fietsen heeft een CDA een grote zorg. In het gunning proces van het bouwcontract blijkt weinig geregeld te zijn voor onbelemmerde doorstroming van wegverkeer in tegenstelling tot het scheepvaart verkeer. Zeker in combinatie met bouwwerkzaamheden vrezen wij dat de fietsers vergeten zullen worden als doel- en risicogroep bij het passeren van het sluisencomplex tijdens de bouw van de Nieuwe Sluis. We roepen de gemeente op om de belangen van deze doelgroep in het Bereikbaarheidsoverleg van het Nieuwe Sluis project te blijven behartigen.

Bereikbaarheid; Geen cent voor Isolement en verbeteren van de Infrastructuur! Wanneer we en tol in België en tol in de Tunnel betalen moeten, worden we verder geïsoleerd dan ooit. Wij zullen alles uit de kast blijven halen om dit isolement tegen te gaan.

Innovatie in de zorg; we herhalen onze oproep!

Na de transitie van de Zorg zal nu de transformatie in rap tempo plaatsvinden. Juist in plattelandsgebieden met kleine kernen is een maatschappelijk besef aanwezig dat het anders moet als mensen steeds ouder worden en langer thuis of in de eigen omgeving willen blijven wonen. Het “omzien naar en zorgen voor elkaar” is hier gemeengoed. Met nieuwe technieken kan dit nog beter ondersteund worden. Het CDA is voorstander van een programma om Innovatie in Zorg aan te jagen. Hierbij moet worden gewerkt aan oplossingen voor mensen die thuis blijven wonen maar wel zorg moeten kunnen krijgen als dat echt nodig is. Het CDA pleit daarom om een budget te reserveren in de begroting om Innovatie in de Zorg aan te jagen. Noemt het de nieuwe vorm van Social Return on Investment. Door middel van resultaatgerichte subsidies aan ondernemers en particulieren die werken aan innovatie in huishoudelijke hulp, zorg en communicatiemiddelen moeten nieuwe mogelijkheden snel beschikbaar komen om de transformatie en mantelzorg te ondersteunen. De gemeente kan en moet dit aanjagen, de oplossingen moeten komen uit de markt.

“We doen er alles aan om de medische zorg met een allround ziekenhuis in Zeeuws-Vlaanderen te behouden”.

De CDA-fractie blijft de ontwikkelingen van professionele ziekenhuiszorg in Zeeuws Vlaanderen nauwlettend volgen. Dit met focus op zorgaanbod en de werkgelegenheid in Terneuzen. We vragen het college dringend om er bij de daarvoor bevoegde instanties op alle mogelijke manieren er op aan te dringen dat het niveau van het huidige zorgaanbod in Zeeuws-Vlaanderen blijft

gehandhaafd. Daarnaast zullen we moeten blijven werken aan verdergaande samenwerking met de Belgische ziekenhuizen nu blijkt dat het ADRZ toch weer een eigen koers vaart. Zeker met de ontwikkelingen van grote nieuwe ziekenhuizen in diverse steden net over de grens ligt hier een kans maar zeker ook een bedreiging als we niet bij insteken op samenwerking met de Vlaamse collega's.

Samen verder; onze gezamenlijke verantwoordelijkheid als Raad.

Het CDA wil met de collega fracties de verantwoordelijkheid nemen voor een gezond en attractief Terneuzen. Het coalitie akkoord is daarbij een basis zoals we die in 2014 met de kennis van dat moment hebben omschreven. Juist nu de economie zich positief ontwikkelt en megaprojecten als de Nieuwe Sluis en het Maintenance Value Park tot realisatie komen, moeten we Terneuzen positioneren als het **centrum voor economische ontwikkeling**, de **beste woonomgeving** en de **leukste omgeving om Haven met Water en Centrum te beleven**. Als we bovengenoemde punten in de komende jaren goed kunnen afronden, hebben we een positieve bijdrage geleverd aan de toekomst van de gemeente Terneuzen. De grootste gemeente van Zeeland, gemeente waar we trots op zijn! Om dit te doen moeten we ook vooruit durven kijken en ons niet alleen laten leiden door de inzichten uit het verleden! Het CDA blijft zoals altijd openstaan voor inzichten en initiatieven van en dialoog met alle partijen in de Raad. Samen verder, Samen kunnen we meer. Dat is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid als Raad naar hen die we vertegenwoordigen! Wij danken de medewerkers van de gemeentelijke organisatie, de leden van het college en de collega raadsleden voor de samenwerking in het afgelopen jaar. Een speciaal woord van dank gaat uit naar de heer Francois Lauret die de afgelopen jaren professioneel leiding heeft gegeven aan de gemeentelijke organisatie. Daarnaast is de heer Lauret de kernfiguur geweest in het opzetten van een financieel gezonde gemeentelijke begroting op basis van realiteit en boekhoudkundige verantwoordelijkheid. We wensen de heer Jan Princen succes in de opvolging en continuering van deze belangrijke rol.

Daarnaast wensen we alle collega partijen en het college succes en wijsheid toe bij het opstellen cq uitvoeren van **het laatste vierjarenplan voor een succesvolle toekomst voor de gemeente en haar burgers**.

De CDA fractie:
Ronald Lippens,
Anja Dijkhuis-Dieleman,
Jos van Ginneken,
Jurgen Vervaet,
Michel Barbe en
Bram van Hoeve

25 juni 2017.

Algemene beschouwingen bij Perspectievennota 2018-2021

Voorzitter,

Het gaat bij het vaststellen van de perspectievennota vooral om het financieel perspectief in relatie tot wat we ontvangen aan inkomsten en wat we willen uitgeven aan investeringen, subsidies, ondersteuning door de organisatie, onderhoudsniveau van groen, wegen, enzovoort. We komen uit een tijdperk waarin dat financieel perspectief verre van rooskleurig was. En toch hebben we tijdens de crisis en deze moeilijke tijd geïnvesteerd in sport, cultuur, onderwijs en infra.

Investeringen die we bewust hebben gedaan. Anticyclisch werd dat toen genoemd; investeren als overheid als de markt het laat afweten. Tegengesteld meebewegen. Met deze investeringen hielden we de basis op orde en gaven we onze burgers wat ze van ons mogen verwachten: behoorlijke voorzieningen en een goed toegerust apparaat om het kwaliteitsniveau op orde te houden. Bezien we onze beschouwingen van voorgaande jaren dan is het financieel perspectief wat nu geboden wordt zonder meer goed en kan er in aanloop naar de nieuwe raadsperiode gekeken worden wat wij voor onze burgers kunnen verbeteren. Maar let op! Omdat we geld hebben moeten we het niet direct uitgeven, ook nu geldt een tegengestelde beweging.

We zien, ook vanuit de markt, dat er weer volop wordt gewerkt aan de realisering van een aantal grote projecten binnen onze gemeente, zoals de nieuwe Sluis, Kennedylaan West, de Kop van de Noordstraat, Nieuwstraat Zuid, het plan Veerhaven en de Markt. Er wordt weer gebouwd, er is nieuwe bedrijvigheid, het is een samenleving die volop in beweging is; een goede zaak! Het kan weer! Maar voorzitter daar hoort wel een waarschuwing bij: Laten we er voor waken dat we geen gemeente worden waar we met verschillende snelheden gaan groeien. Dat we een gemeente zijn, met dertien kernen, waar wij samen de schouders onder zetten en waar iedereen de kans krijgt om mee te doen en waar extra aandacht is voor de kwetsbaren onder ons.

In dat kader stond de afgelopen periode vooral in het teken van de transitie in het Sociaal Domein. Op dit terrein zijn veel zaken veranderd, zaken die mensen raken, waar zorgvuldig mee omgegaan dient te worden en waar geen valse verwachtingen moeten worden gewekt. Waar eerder sprake was van de `Verzorgingsstaat` staan we nu als gemeente aan de lat om ondersteuning te bieden aan mensen die dat nodig hebben. Omdat iedereen anders is en elke situatie op zich zelf staat volstaan kant en klaar oplossingen niet. Voor een belangrijk deel worden er op maat ondersteunings- arrangementen aangeboden aan mensen die dat nodig hebben. Daarnaast moeten er goede bereikbare en betaalbare algemene voorzieningen zijn waar gebruik van gemaakt kan worden. Het gaat dan om toegankelijke sociaal culturele activiteiten en vormen van dagbesteding, WMO vervoer, maaltijdvoorziening, huishoudelijke hulp en dergelijke die het mensen mogelijk deel te blijven nemen aan de samenleving. Het op een andere manier aanbieden van producten en diensten in het kader van de WMO zal uiteindelijk de mensen waar het om gaat een bredere dienstverlening moet bieden. Onze fractie ziet graag voorstellen hoe het college nadere invulling geeft aan deze opdracht.

Na de transitie van de jeugdzorg vragen de verminderde budgetten op dit beleidsterrein ook om een transformatie. Voorzieningen en hulpverleners moeten zich meer gaan richten op de versterking van de eigen kracht binnen het gezin, het sociaal netwerk van familie, vrienden, kennissen. De opdracht wordt om hulp te bieden volgens het principe één gezin-één plan-één regisseur, uitgaand van de behoefte en leefwereld van ouders en kinderen. Deze integrale aanpak is het uitgangspunt voor alle vormen van jeugdhulp en moet optimaal verbonden zijn aan onze

andere inspanningen op het gebied van jeugd. Wij zien de inspanningen die geleverd worden om hetgeen te doen wat nodig is om de juiste hulp te kunnen bieden en spreken daar waardering voor uit. Daarnaast zien we ook wachtlijsten ontstaan bij provinciaal opererende zorgaanbieders. Krapte in de budgetten mag er niet toe leiden dat jeugdigen met een dringende hulpvraag zonder enige steun blijven. We vragen hier aandacht aan te besteden door de betreffende aanbieders hier op aan te spreken en eventueel overbruggingszorg te organiseren.

Ook de bezuinigingen die tot stand zijn gekomen met invoering van de participatiewet vragen nadrukkelijk aandacht. Mensen die vroeger via een WSW-indicatie aan het werk werden geholpen bij Dethon en mensen die voor de invoering van de participatiewet nog in aanmerking kwamen voor een Wajong-uitkering komen nu allen aan ons gemeentelijk loket. Dat deze bezuinigingsmaatregel invloed heeft op Dethon en de mensen die daar normaliter bij in zouden kunnen stromen, is klip en klaar. Daar komt nog bij dat Dethon de komende tientallen jaren belangrijk zal blijven voor de mensen die tot 1 januari 2015 ingestroomd zijn. Dat dit ook invloed heeft op verwachtingen die gesteld gaan worden aan de werkzaamheden van de Sociale Dienst en het Werk Service Punt brengt onzekerheid en daarmee gepaard gaande onrust op de werkvloer. Toch zullen we stappen moeten zetten!

We zullen de instrumenten op het gebied van werk en inkomen die ons ten dienste staan optimaal moeten gaan benutten.

Het visiedocument "Samen werken aan talent!" biedt wat de fractie van de PvdA betreft mogelijkheden ook deze transformatie vorm te geven. Daarnaast moet deze transformatie optimaal verbonden zijn aan onze andere inspanningen op het gebied van de WMO. Voorbeelden als Service in de Regio en de warme maaltijdvoorziening Zo-Lekker waarbij arbeidstoeleiding uit de participatiewet de dienstverlening vanuit de WMO zal versterken, verwelkomen wij graag.

De economische ontwikkeling van Terneuzen en Zeeland Seaports zal van grote invloed zijn op de ontwikkeling van de hele regio. Wij waarderen de blijvende aandacht van het college voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en een evenwichtige woon-werksituatie. De komende periode verwacht onze fractie veel bereikbaarheidsproblemen die voortvloeien uit de grote infrastructurele werken als de Zeesluis en de verbreding van de Tractaatweg. Wij willen hier nogmaals expliciet aandacht voor vragen. Als het gaat om omleidingsroutes, bebording en inzet van interactieve verwijssystemen lijkt er een gebrek aan sturing te zitten op de uitvoering. Te vaak horen we van ervaringsdeskundigen dat de toegang tot Terneuzen verstopt raakt. Een doorn in het oog blijft de tolheffing. Wij juichen het toe dat college de effecten van de tolheffing laat onderzoeken en de negatieve effecten op onze sociaal economische ontwikkelingen in beeld laat brengen.

Economische groei creëert banen en banen zijn cruciaal om onze inwoners van inkomen te voorzien. Werk geeft zelfrespect, brengt zelfstandigheid mee en is de aanjager van integratie en participatie. We moeten echter ook onze ogen niet sluiten voor mensen die al jaren afhankelijk zijn van een uitkering en de uitwerking die dat heeft op hun mogelijkheden uit deze situatie te komen. Wij steunen initiatieven die deze onmenselijke situatie kunnen doorbreken. Een experiment met een regelarme bijstandsuitkering met inzet van de GIDS-gelden lijkt ons zeer gewenst. Hierdoor wordt sociale uitsluiting voorkomen.

In onze Algemene Beschouwingen willen wij specifiek aandacht vragen voor het onderwijs. Voor deze raadsperiode heeft de gemeente geïnvesteerd in vervangende nieuwbouw van meerdere basisscholen. Als reactie op de demografische ontwikkelingen zijn scholen samengegaan en in aantal terug gebracht. Dit proces is nog niet ten einde en zal investeringen gaan vragen in meerdere wijken en kernen. Een voorbeeld hiervan is de wijk Zeldenrust. Daar staan drie scholen met in totaal een leegstand van 13 lokalen. Hier lijkt nieuwbouw noodzakelijk. De twee betrokken

schoolbesturen lijken echter nog niet tot overeenstemming te zijn gekomen. Wij vinden het belangrijk dat zo'n grote wijk aantrekkelijk blijft en wordt voorzien van een eigentijdse school.

Grote zorgen maken wij ons over de samenwerking binnen het Voortgezet Onderwijs in Terneuzen. Het lijkt er op dat er na een jarenlange onderlinge concurrentie tussen de middelbare scholen in onze gemeente de kosten verhogende effecten daarvan en de budget verlagende effecten van de afnemende leerlingenaantallen uiteindelijk gaat leiden tot een verdere verharding van de standpunten. Onze fractie vindt dat het onderwijs ten dienste moet staan van al onze leerlingen en zo ingericht moet zijn dat ze optimaal hun talenten kunnen ontwikkelen. Initiatieven om de verschillen te overbruggen en om te komen tot een toekomstbestendig opleidingsaanbod zal onze fractie zeker ondersteunen.

Collega raadsleden, fractievolgers en leden van het College,

Zoals ik zei: de perspectievennota is vooral een financieel stuk. De Algemene Beschouwingen daarin tegen geven mogelijkheden om aan te geven hoe wij vinden dat de lokale samenleving er uit moet gaan zien. In mijn bijdrage laat de fractie van de PvdA zien welke zaken er voor ons echt toe doen: wij werken aan een samenleving waarin voor ieder plaats is, waaraan iedereen bijdraagt en waar we niemand uitsluiten. Dat doen we in de samenleving maar ook in deze raadszaal. Ik wil waardering uitspreken voor de correcte wijze waarop we met elkaar omgaan, een sfeer met respect voor elkaar waarbij we ondanks de verschillen van mening het beste voor onze inwoners kunnen bereiken.

PvdA fractie Terneuzen,

Cor Reijn

Johan van der Ha

Laszlo van de Voorde

Terneuzen

Voorzitter, collega's, belangstellenden,

Je hebt van die jaren dat je merkt dat het beter geworden is. Wij zijn hiervoor in theorie verantwoordelijk omdat de Wet de raad ziet als het hoogste bestuursorgaan in een gemeente.

Wij denken wel eens dat wij als enigen aan het stuur zitten in ons gebied: we verzamelen belastinggeld om het weer te verdelen, verlenen vergunningen en houden toezicht. Als het goed gaat, dan denken we al snel dat het gemeentebestuur het goed doet, maar als het slecht gaat het tegenovergestelde.

De VVD is van mening dat een goed resultaat voor onze gemeente komt door de gezamenlijke inspanning van de hele Terneuzense gemeenschap.

Nu gaan ook onze financiën de goede kant op, zo blijkt uit de meerjarenraming. Dat stemt ons tevreden. Het is ook een mooi afscheid voor ons vertrekkende hoofd financiën c.q. gemeentesecretaris. Ik geef hem graag mee dat hij een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de manier waarop Terneuzen er nu bij staat en de VVD bedankt hem daarvoor.

Een belangrijke oorzaak voor ons financiële welbevinden is het feit dat er voor het eerst sinds vele jaren meer geld binnenkomt dan er uitgaat. Al die tijd zijn de belastingoffers die wij vragen van onze burgers gestaag gestegen. Steeds was het niet genoeg, zodat we ook nog eens flinke schulden maakten.

Maar met de stand van zaken van dit jaar heb ik de indruk dat ons gemeentebestuur nu een evenwicht bereikt heeft. Een evenwicht tussen het geld dat we jaarlijks nodig hebben en de ambities die we hebben voor onze gemeente. Er is bovendien perspectief op het inlopen van onze schulden. En zelfs meer dan dat - en daar wil ik het met u in deze begrotingsronde over hebben.

Maar, als ik denk dat we evenwicht bereikt hebben, dan hoeft het nog niet zo uit te pakken. Er zijn inmiddels ook de bewegingen op gang gekomen voor leuke zwembaden, omvallende kerken, bibliotheken en gratis pontjes. Ik vertrouw op creativiteit van mijn collega's dat het daar niet bij zal blijven. Bovendien is het is de vraag of er in 2018 een wisseling van de wacht komt met heel andere ideeën. Er valt in ieder geval iets te kiezen, en dat is goed.

U bent er inmiddels aan gewend dat de VVD graag bijdraagt aan al de goede ideeën voor onze gemeente. En onze bijdrage draait dit jaar om de precarioheffing, ook wel de kabelbelasting genoemd.

U weet dat we deze belasting heffen per strekkende meter over leidingen die zich onder het grondgebied van onze gemeente bevinden. U weet ook dat een belangrijke reden voor ons om tot heffen over te gaan het feit is, dat andere gemeenten het ook doen. Niet meedoen zou betekenen dat de Terneuzense burger meebetaalt om de belastingaanslag van andere gemeenten voor de kabelexploitant op te brengen. En zo krijgt de gemeente Terneuzen jaarlijks €1,6 miljoen in de schoot geworpen, in ieder geval tot en met 2021. Het is geld waar de gemeente niet onmiddellijk een bestedingsdoel mee voor ogen heeft en dus gaat het in de reserves.

De VVD stelt echter voor om dit geld de komende jaren te besteden aan twee zaken die wij als raad al jaren belangrijk vinden, maar die lastig blijken om er ook echt iets aan te doen:

Op de eerste plaats de aantrekkelijkheid van Terneuzen als vestigingsplaats voor burgers. Ondanks ons bovengemiddeld goede voorzieningenniveau blijft het lastig om mensen te interesseren om in onze gemeente te komen wonen. Dat blijkt, onder andere, uit het feit dat de werkgelegenheid al jaren veel hoger is en sneller groeit dan de omvang van de beroepsbevolking. Mensen komen hier werken, maar niet wonen en dat klemmt in het bijzonder ook steeds meer onze lokale middenstand.

Op de tweede plaats stoort het de raad, maar eigenlijk iedereen in Terneuzen al jaren dat we verbonden zijn met Nederland door middel van een toltunnel. Vijf jaar geleden zijn al eens de negatieve effecten van tolheffing op de Terneuzense economie vastgesteld en er loopt een vervolgonderzoek. Wij denken dat tolheffing een belemmering is voor nieuwe werknemers om zich hier te vestigen. De raad heeft op dit onderwerp al diverse keren zich uitgesproken.

Zowel ons vestigingsklimaat als de tolheffing zijn zaken die voor de raad lastig zijn gebleken om positief te beïnvloeden. Bij de behandeling van de perspectievennota wil de VVD daarom aan u voorstellen om de opbrengsten van kabelbelasting te gebruiken om de tolkosten die iedereen steeds moet maken om in Nederland te komen, te verlagen.

Administratief is het niet ingewikkeld om op elke T-tag, die gekoppeld is aan een adres in onze gemeente, periodiek geld bij te storten. De VVD heeft ruwweg berekend dat met elke T-Tag in onze gemeente er per kwartaal vier passages zonder kosten door de Westerscheldetunnel gemaakt kunnen worden. Dat kunnen we voor onze burgers en bedrijven in ieder geval doen zolang als de kabelbelasting geheven wordt.

Samengevat, als VVD zijn we voor zo min mogelijk, maar wel eerlijke belastingen voor de burger ten behoeve van gemeentelijke diensten van goed kwaliteit. Aan tolheffing en kabelbelasting kunnen we met z'n allen niet echt iets doen, maar met dit voorstel wordt het voor iedereen toch een stuk leuker om nog veel méér in Terneuzen te doen dan werken alleen.

Wij danken de ambtelijke organisatie, die onze gemeente dit jaar wéér op een hoger plan gebracht heeft.

En ik dank voor uw aandacht,

Michiel Groeneveld,
VVD Terneuzen

Boeren, burgers en buitenlui

Met deze aanhef ligt de nadruk op mensen en hun onderlinge economische en culturele relaties. Het verbindt stadsbewoners, plattelandsbewoners en mensen van buitenaf.

Dat is wat de ChristenUnie in Terneuzen meer accent zou willen geven.

Hoe vormt Terneuzen met 14 kernen één gemeente waar inwoners gezamenlijke belangen omarmen en vertegenwoordigers in de kernen in hun diversiteit Terneuzen als geheel op de kaart willen zetten?! Om zo: sociaal – economisch sterker te staan.

De verkiezingen komen er aan en beloven, belangen en burgerparticipatie komen op de voorgrond. Met dat laatste is niets mis. Voor actieve inwoners die zich inzetten voor medebewoners en leefomgeving, hebben wij respect. Het is begrijpelijk dat kern – , wijk – , dorpsraden opkomen voor hun eigen/plaatselijk belang.

Het kan niet zo zijn dat diegene die het hardst roept of het meest aan de touwtjes trekt, daarom wordt gefaciliteerd.

Het is juist de taak van college - en raadsleden deelbelangen in een breder kader te plaatsen en daarnaast de belangen van de zwijgende of zwakkere partijen ook mee te nemen in de beslissing.

Concreet: Als de raden van Sluiskil , Hoek, of Axel met woningbouw – of woonzorgcentra voorstellen komen, is het wel aan de raad om deze voorstellen af te wegen aan het door de provincie opgelegde wooncontingent, de ontwikkelingen in de verpleeghuizen en woonzorgcentra en de woningmarkt in onze gemeente, nieuwe maatschappelijke inzichten en de afspraken met de woningbouwverenigingen.

De boze burger

Twee jaar terug kende ons land woedeuitbarstingen tegen asielzoekers. Vorig jaar stemden de Britten de gevestigde orde weg en voor de Brexit. Dit voorjaar kon je de tv niet aanzetten of boze burgers veegden een of andere lijsttrekker de mantel uit.

Wilders schreef: Brexit een zegen voor de Britten en Nexit zal een feest voor Nederland zijn.

Hoe anders is het nu: De waardering voor de EU stijgt weer scherp. Zeker na de eigenaardige politieke gang van zaken in Groot Brittanië.

Lokaal is de ChristenUnie trots op onze inwoners die, tegen de publieke opinie in, vluchtelingenopvang op Marina Beach hebben gesteund! De opvang was een succes. We raden ieder aan de tv-film “Vakantie voor iedereen” over de opvang op Marina Beach te zien.

De calculerende burger

Er waait duidelijk een andere wind, het gaat goed met de BV Nederland.

Door een goeddraaiende economie en een demissionaire regering “klotst het geld tegen de plinten” bij de overheid.

Dit is de kans om de algemene reserve op een niveau te krijgen dat past bij een gemeente zo groot als Terneuzen, minimaal € 25 mio.

Wij hopen dat het huidig en volgend college stevig in hun schoenen staan en er echt werk van maken het weerstandsvermogen substantieel te verbeteren.

Daarnaast denken wij dat de focus van het, zo als het college zelf zegt, zeer ruime en voortreffelijke voorzieningen niveau meer gericht kan zijn op het verbeteren van de economische infrastructuur. In goede tijden investeren in herstructurering van oude bedrijventerreinen, verbeteren van de woningmarkt, stedelijke -, onderwijs - en verkeersinfrastructuur.

Wat de begrotingspositie betreft: Het siert het college als zij zelf aangeeft wat de mogelijk financiële consequenties zijn van de verhoogde bijdrage VRZ, het overdragen van de PIOFACH-taken naar AanZ en de eventuele herwaardering gronden Koegors.

De sportende burger

Deze burger komt volledig aan zijn trekken in onze gemeente. Sportvoorzieningen te kust en te keur. Vijf openbare buitenbaden exploiteren op 55.000 inwoners vindt de ChristenUnie te veel en te duur. Na schokkende ongevallen in zwembaden worden veiligheids – en toezichtseisen steeds strenger. Investerings om de zwembaden aantrekkelijker te maken en bezoekersaantallen op te vijzelen zijn ook niet gratis! De hoge investering in een nieuwe zwembadbak in Koewacht is het moment om het bad als gemeente niet meer te exploiteren. Zeker gezien het feit dat 80% van de bezoekers uit België komt en het zwembad in Axel een grote trekker is.

De hulpbehoevende burger

Terneuzen houdt structureel ruim € 3.000.000 over op de WMO, maar de WMO adviesraad is positief over het beleid.

De gemeente kan de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de WMO afschaffen. Dat wordt zelfs gesteund door de staatssecretaris. Gemeente Leerdam b.v. heeft een vaste eigen bijdrage per maand ingesteld van € 17,50.

Voordeel: Een vast bedrag is begrijpelijk en inzichtelijk voor de burger. Je weet waar je aan toe bent en wordt niet na 4 maanden overvallen met een hoge stapelfactuur.

De gemeente hoeft niet steeds de hardheidsclausule toe te passen. Dat scheelt ambtelijke voorbereiding.

AanZ heeft, na behoorlijk getouwtrek, een interne klachtenregeling, waarvan verslag wordt gedaan. De ChristenUnie vindt de verslaggeving erg summier. Wij willen weten hoe de klachten ontstaan. Wat er wordt gedaan om tot een oplossing te komen.

Overigens realiseren wij ons dat de vorming van AanZ als WMO uitvoeringsorganisatie een “hell of a job” is. Het welzijn van de cliënten moet echter voorop staan. Dat impliceert dat de procedures helder zijn, ook als het functioneren van de organisatie ter discussie wordt gesteld.

Terneuzen heeft altijd ingezet op goede jeugdzorg, dat steunt de ChristenUnie van harte!

Eveneens de huisvesting van jongeren met woonproblemen. Ouderen in de Veste mogen daar echter niet de dupe van worden. Aan de begeleiding en handhaving van de regels moeten hogere eisen worden gesteld!

In ons uitgestrekt gebied kan vervoer een behoorlijk probleem zijn voor burgers die afhankelijk zijn van OV of WMO vervoer. WMO cliënten b.v. voelen zich gediscrimineerd dat zij meer moeten betalen dan OV cliënten. De haltetaxi functioneert niet overal en je kunt daarbij geen gebruik maken van de OV-chipkaart.

De ChristenUnie ziet graag dat de gemeente onderzoek door de provincie naar integratie van WMO – en openbaar vervoer steunt. Dat onderzoek heeft als doel waar vraag naar en aanbod van

klassiek openbaar vervoer tekort schiet, nieuwe vormen van flexibel, vraaggericht vervoer te realiseren. Met als uitgangspunt mobiliteit van mensen, i.p.v. het aanbod van vervoer.

De veilige burger

Veiligheid is de laatste jaren opnieuw stevig op de agenda komen te staan. Waar de politie en de brandweer steeds verder uit het blikveld van de gemeentelijke organisatie komen te staan, nemen burgerinitiatieven voor een veilige leefomgeving toe, denk b.v. aan WhatsApp-groepen en Burgernet. De ChristenUnie steunt dit en vindt het belangrijk dat burgers zich prettig voelen in de omgeving en buurt waar ze wonen. Veiligheid is een zaak van ons allemaal. Overheid en burger! Wij staan voor een veilige, zorgsame samenleving waar omzien naar de ander en de eigen verantwoordelijkheid belangrijk zijn. Participatie van burgers door ze vroegtijdig te betrekken bij wijk – en dorpsplannen maakt ze medeverantwoordelijk.

Ondanks dat de veiligheidsinstanties hun schaal vergroten heeft de gemeente regie op het gebied van veiligheid. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente Terneuzen deze regierol op zich neemt. Nauw contact met de wijkagent/BOA is hierbij van belang voor handhaving op diverse terreinen: Van overlast door loslopende honden tot teveel campers op camperplaatsen!

Tenslotte zal de ChristenUnie ontwikkelingen bij de Veiligheidsregio Zeeland nauwgezet volgen, ervoor waken dat de kwaliteit van de veiligheidszorg behouden blijft danwel verhoogd wordt en brandweervrijwilligers gewaardeerd en betrokken worden.

De politiek actieve burger

In dit geval het gemeenteraadslid, weet zich in Terneuzen verzekerd van prima ondersteuning door een kundige griffie! De service die bij alle bijeenkomsten door de gemeentebodes wordt geleverd, is van uitstekende kwaliteit!

De randvoorwaarden zijn dus prima!

Inhoudelijk wordt het raadswerk er niet makkelijker op. Gemeenschappelijke regelingen als VRZ, GGD, Dethon, AanZ vereisen specifieke kennis om te doorgronden wat de maatschappelijke effecten van bepaalde maatregelen zijn. Een begroting is dermate globaal opgesteld dat het als raadslid heel moeilijk is om hierop te sturen.

Tenslotte: Alle fracties, het college en de ambtenaren zetten zich in om de democratie hoog te houden en de volksvertegenwoordiging inhoud. Ieder op eigen wijze!

Voor de ChristenUnie is het uitgangspunt het geloof in de God van de Bijbel.

Als fractie wensen we u allen God's zegen toe in dit laatste jaar van deze raadsperiode en de wijsheid van Spreuken 4: 6-8

Verlaat de wijsheid niet, dan beschermt ze je,
heb haar lief dan behoedt ze je.
Het begin van wijsheid is dat je wijsheid zoekt,
aan alles wat je hebt verworven, inzicht toevoegt
Acht de wijsheid hoog, dan geeft ze je aanzien,
Ze strekt je tot eer wanneer je haar omhelst

Fractie ChristenUnie

ALGEMENE BESCHOUWINGEN naar aanleiding van de perspectievennota 2018 - 2021 van **55 terneuzen**

Inhoudsopgaaf:

1. Migranten en migrantenbeleid, p. 1

2. Lokale democratie en volkssouvereiniteit, p. 2

3. De cultuurbewaking en cultuurbewaker, p. 2

4. Integriteitsvraagstukken, p. 4

5. Eén gemeente Zeeuws-Vlaanderen en 'Trias Politica Zeeland', p. 5

6. Het ambt van burgemeester, p. 6

7. WMO Wet maatschappelijke ondersteuning streng toegepast, p. 6

8. Checkpoint, voortgang procedure , p. 7

9. Veiligheidsregio Zeeland; buurtbrandweerman of buurtbrandweervrouw p. 7

10. Hardnekkig jaar in jaar uit de rioolheffing (ten onrechte) als belasting aanduiden, p. 8

11. SABEWA Samenwerking Belastingen en Waardebepaling in gebreke, p. 9

1. Migranten en migrantenbeleid

Migratie is een heikel onderwerp. Verreweg de meeste Nederlanders hebben geen problemen met migranten maar duidelijk wel met het migranten**beleid**. Als het maar enigszins mogelijk is, wordt discussie daarover vermeden, ook of juist door politici. <https://www.metronieuws.nl/lezerscolumn/freec01/actueel/2017/03/immigratie-eu-geen-issue-bij-verkiezingsdebat-rtl>

De kop in het zand steken helpt niet echt. Op enig moment moet je er toch aan geloven. Wat dat oplevert zien we bij de kabinetsformatie. Het gaat om twee conflicterende standpunten staan recht tegenover elkaar, de overtuigingsethiek en de verantwoordelijkheidsethiek. *“Immigratie- en asielbeleid hebben een belangrijke economische component. Alle mooie verhalen over snelle integratie en alle humanitaire overwegingen ten spijt, wijzen de feiten maar één kant op. Immigratie van mensen uit onderontwikkelde met totaal andere culturen leidt hier tot hogere werkloosheid, meer uitkeringen en hogere criminaliteit. We kunnen er het beste van proberen te maken, maar welvaart*

en welzijn zijn door de omvangrijke immigratie van de laatste kwart eeuw (sinds 1990 vrijwel ieder jaar meer dan 100.000 immigranten) niet toegenomen.(...) **Het is vrijwel zeker dat het immigratiebeleid overal veel strenger zal worden.**

De pendule is te ver doorgeschooten", aldus de fameuze econoom Jaap van Duijn in zijn wekelijkse column in de Financiële Telegraaf van 10 juni 2017.

De Rotterdamse burgemeester Aboutaleb noemt het beestje bij zijn naam. Hij mag dat; immers hij was zelf immigrant. **"Ook over immigratie moeten we eerlijk nadenken. Solidariteit betekent niet: nog meer ongecontroleerd migratie. (...) Je kunt alleen maar vluchtelingen toelaten in een mate die Europese burgers accepteren. Ik vind wel dat we een voorbeeld aan Canada kunnen nemen en mensen moeten opnemen aan wie we als samenleving behoefte hebben. Canada maakt bijvoorbeeld op ambassades in het buitenland bekend dat er technici nodig zijn en dan kunnen mensen solliciteren. Zo schep je perspectief"**, aldus Ahmed Aboutaleb.

Op internet zijn de nodige 'conflictentellers' te vinden. **Een eenvoudige schatting leert dat ongeveer de helft van duizend miljoen Afrikanen in conflictsituaties recht op asiel in Europa hebben. Je hoeft geen wiskundeknobbel te hebben om tot de slotsom te komen dat redelijkerwijs hier te lande slechts de spreekwoordelijke druppel op de gloeiende plaat kan worden opgevangen.** World Economic Forum, VN, de Raad van Europa, en, *last but not least*, de EU willen een onbeperkte immigratie naar Europa. In Egypte is voedsel- en watertekort en overal in Afrika explodeert de bevolking. Voornoemde instituties hebben wel een buitengewoon opmerkelijke visie over mondiale demografische ontwikkelingen. Kennelijk is er nog een verborgen agenda, maar welke? <<https://www.metronieuws.nl/lezerscolumn/freec01/mens-maatschappij/2017/01/eu-vn-en-wereldfora-migratie-naar-europa>>

De Raad van Europa nam **resolutie 1743** aan. De Nederlandse delegatie en de pers zwijgt; daarom al lezenswaardig! (zelf op Google kijken).

Het hele vraagstuk kan niet onafhankelijk worden bekeken aan de hand van 'onze' lokale factoren. Als lokale volksvertegenwoordiger hebben raadsleden geografisch beperkte bevoegdheden, maar zijn niet gehouden met oogkleppen op besluiten te nemen. <<https://www.metronieuws.nl/lezerscolumn/freec01/actueel/2017/03/in-2050-zullen-er-9-miljard-mensen-op-aarde-zijn>>

2. Lokale democratie en volkssouvereiniteit

Met referenda kan de lokale democratie worden verstrekt. 'Solidariteit betekent niet: nog meer ongecontroleerd migratie. (...) Je kunt alleen maar vluchtelingen toelaten **in een mate die Europese burgers accepteren**', lazen we zojuist. Bij de lokale bevolking moet dus worden nagegaan de mate waarin vluchtelingen zullen worden geaccepteerd. **Dat is echte volkssouvereiniteit.**

3. De cultuurbewaking en cultuurbewaker

"Met moties en amendementen mag er geen 'verkeerd' raadsbesluit worden genomen", zo licht de bedenker van 'de cultuurbewaker' toe. **Op legitieme vragen, zoals 'wélke cultuur bewaakt hij', en vooral wat is nu feitelijk een 'verkeerd raadsbesluit', blijft de bedenker op de 'raadsinformatiebijeenkomst' het antwoord schuldig.**

En ook wié beoordeelt dát het een verkéerd besluit is. Een kennelijk verkeerd raadsbesluit was **de referendumverordening**, 'zonder welke verordening naar het oordeel van de raadsvoorzitter geen referendum kan worden gehouden'.

Enkelingen staken veel tijd in het redigeren van deze referendumverordening. Voordat de inkt droog was strandde deze concept-verordening al in de gemeenteraad, onderweg naar het college voor 'wensen en bedenkingen'. **Een motie (RAADSINSTRUMENT) komt van de verkeerde kant als deze feitelijk uit het college komt.**

Recent is de subsidieverordening gewijzigd. Weliswaar werden artikelen 'uit elkaar gehaald'; een materiële wijziging werd daarmee echter niet beoogd, 'dus niets verandert', althans volgens de wethouder. Niettemin werd een amendement ingediend.

Dit amendement op de subsidieverordening werd met ruime meerderheid werd aangenomen. *Voordat het zover was diende wederom Cor Reijn een ordevoorstel in. 'Over de verkiezingen heen tillen', wat later werd afgezwakt 'in een commissievergadering'. 'De commissievergadering mag niet worden overgedaan' - zo wordt de raad talloze malen voorgehouden-, maar in dit geval kennelijk wel én de commissievergadering én de raadsvergadering?! Tweeërlei maat en tweeërlei gewicht zijn uit den boze.*

Menigeen herinnerde zich dat bij het voorstel van de speelautomaten de door eveneens Cor Reijn aangevraagde schorsing een paar uur duurde. De portefeuillehouder dreigde, waar na sommige raadsleden 'om' gingen. Na hoofdelijke stemming ging het ordevoorstel niet door.

Of er 'intern' nog met de portefeuille is gezwaaid, onttrekt zich aan ons gezichtsveld. De procedures zijn correct gevolgd (iedereen heeft zijn of haar zegje kunnen doen) en het raadsbesluit is door raadsleden - zonder last - niet onrechtmatig genomen. **De wethouder is teleurgesteld; echter het zich beroepen op de coalitie is niet erg dualistisch. Alsof raadsleden klakkeloos of gedwee moeten volgen.** En laten we wel wezen: als de oppositie in de raad bakzeil haalt, heeft de wethouder er ook geen enkel probleem mee.

Niet onvermeld mag blijven het optreden door de zelf benoemde cultuurbewaker CDA'er Ronald Lippens op de commissievergadering van 22 juni 2017, die Peter de Kraker van D66 vermaande. De Kraker kraakte de begroting van de veiligheidsregio door deze als 'diarreebegroting' te betiteln. Was dit nu werkelijk ongeoorloofd? Ik denk van niet. Annemarie Jorritsma, oud-voorzitter VNG, gaf het in de VNG magazine de regel: "Ik mag wel iemands voorstel krankzinnig noemen, maar natuurlijk niet de persoon die het voorstel doet, krankzinnig noemen". Een hoogleraar mag wel schrijven dat de centrale banken een 'krankzinnig beleid' voeren, maar niet de Draghi krankzinnig is. Zo is dat. **De Kraker speelde niet op de man, maar op de zaak, en daarom was zijn betiteling geen vermaning waard.** Mochten we doorslaan in deze cultuuromslag dan zal de cultuurbewaker zelf vermaand moeten worden. Niet bij ieder wissel van opspringen en proberen 'corrigerend' op te treden. Dat faalde voor de mogelijk vrouwelijke locoburgemeester in 2018.

4. Integriteitsvraagstukken

Over integriteit wordt veel gepubliceerd. Beoordeling van de voorgeschotelde casussen is lastig omdat de feiten en omstandigheden uit de publicatie moeten worden gehaald. Betrokkene wordt in de regel schuldig bevonden. Getoetst aan de formele gedragsregel of een gedragscode. *Achteraf.* Dat betrokkene 'in redelijkheid' mocht beslissen ('materiële beoordeling') doet dan ineens veel minder ter zake.

In het algemeen bestaat het gevoel dat op de werkvloer ontslag volgt en dat in de top (bijv. een minister, geval Pon) 'men er mee weg komt', ook wel als 'klassenjustitie' betiteld. Dat maakt het

allemaal niet eenvoudig. Foutjes zijn handig wanneer er met iemand moet worden afgerekend. Zie recente politiecasus ('Adje – latje') en de voetbalkaartjes. Twee Terneuzense casussen.

's-Nachts 4 juni 2016 op of omstreeks 1.30 uur ergeren inwoners te Koewacht zich aan geluidsoverlast van een feestje. Eén van de bewoners beschikt over een geluidsmeter (om in disco's installaties af te stellen) en meet 75 decibels. Op het feestje is één der deelnemers Carin Leijssen, inspecteur van politie. De buurman op nummer 8 belt naar het hoofdbureau van politie. Honoré Reuling heeft niet bij de bureaus geklaagd, maar wel op voorhand aangegeven dat dit niet door de beugel kan. Op of omstreeks 1.55 uur valt alles eensklaps stil. Was het tijd of had het telefoontje gewerkt? Hoe dan ook, fractievolger H. Reuling doet zijn beklag bij de Commissie voor de politiekachten. 'Privézaak' concludeert de commissie. Raar, want dat wekt de suggestie dat de politie binnen privé-tijd wel normen mag overschrijden. Omdat aangiftes over collega's niet zelden door de politie zelf worden geweigerd, wordt de rijksrecherche ingeschakeld. Ook die geeft nul op rekest.

Op 18 oktober 2016 is er een integriteitsgesprek van burgemeester Lonink met de raadsfractie van *55 terneuzen*. De meeste fracties zijn al geweest. **Honoré Reuling beklagt zich normaal over de politie inspecteur Carin Leijssen. Burgemeester Lonink zegt toe de zaak te bekijken en er op terug te komen. Reuling heeft sindsdien niets meer vernomen en is daarover buitengewoon teleurgesteld. Waarvan akte.**

Door de Flying Dutchman wordt een werkbezoek gepland naar Varna van 6 oktober tot en met 8 oktober 2016. Allerlei disciplines worden uitgenodigd, ook raadsleden. Ik ben meteen enthousiast en schrijf in.

De avond **na de raadsvergadering** van 1 oktober 2016 worden ondergetekende door de burgemeester Lonink in de raadskelder ('borrel en bitterballen') expliciet **twee vragen gesteld**. Daarvan heeft ondergetekende meteen aantekening gemaakt. 1. weet je wel hoe duur zo'n vliegreis is? 2. weet je ook dat Pieter van Alten meegaat?

De eerste vraag lijkt op een integriteitsvraag ('profijt trekken'). De tweede vraag lijkt me van waarschuwend aard. Naar aanleiding van deze twee vragen (het zat mij totaal niet lekker) heb ik mij de volgende dag schriftelijk met de griffier verstaan betreffende de consequenties van de vliegreis.

De griffier deelde mij mee dat ik **voor een dergelijke reis formeel toestemming nodig heb van het betrokken bestuursorgaan, dus de gemeenteraad**. Maar die vergadering was juist geweest. Goede raad is duur. Na ampel beraad heb ik mijn inschrijving ingetrokken. Het laat zich verstaan dat de Flying Dutchman dat mij dit niet in dank heeft afgenomen. Ik wil én materieel, én formeel in orde zijn. Want achteraf, *'u wist toch ook wel, dat ...'* **Wel is het zo dat ik zónder de gestelde vragen argeloos het vliegtuig zou zijn ingestapt. C' est la vie.**

5. Eén gemeente Zeeuws-Vlaanderen en 'Trias Politica Zeeland'

Herinner zich u nog de verkiezingsbijeenkomst 2014 in het stadhuis? De burgemeester werd gevraagd 'hoe Terneuzen er over een jaar of vijftien jaar er uit zou zien'. Opvallend was dat hij totaal niet repte over één gemeente Zeeuws-Vlaanderen. Daarom heeft ondergetekende dat ter plaatse

aangevuld. Reacties? - Met dank aan Koen van Dijen ('ik zie één vinger gretig omhoog gaan'). De Vereniging Nederlandse Gemeenten willen namelijk **al heel lang** het aantal gemeentes van nu bijna vierhonderd naar zevenenvijftig van >100.000 inwoners wil terugbrengen. Minister Plasterk Zeeland als pilot aangewezen: drie supergemeentes, t.w. Midden-Zeeland, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen.

De 'Trias Politica Zeeland' verwijst naar de publiciteit over de Veiligheidsregio Zeeland en Sabewa en draagt deze negatieve publiciteit aan om tot 'één nieuw regiobestuur Zeeland' te komen. De verwachting dat het dan beter gaat met de Veiligheidsregio Zeeland en Sabewa is nergens op gebaseerd. Onze opvatting is dat de structuur de vorm is, maar de inhoud, waar het tenslotte om gaat, hangt van geschikte en bekwame ambtenaren en politici af. Het ligt niet voor de hand die in Middelburg te zoeken (theaterput, Sloeweg, boete vertrekregeling ambtenaren, enz.) *'Het heeft op diverse afdelingen aan professionaliteit ontbroken'*, aldus Han Polman op TV.

De burger wil minder ondoorzichtigheid en minder onbegrijpelijkheid, aldus 'Trias Politica Zeeland'. Loffelijke doelstelling dat wel, maar wordt in werkelijkheid vrijwel nimmer gehaald. Grootschaligheid betekent in de regel verdwalen. Volgens onze opvatting is het veel urgenter dat niet de structuur, maar de mentaliteit (zie **'Spiegel voor raadsleden'**), wordt aangepakt.

Raadsleden realiseren zich namelijk onvoldoende dat de raad de baas is en dat de controlerende rol (hoofdtak van een raadslid) in de praktijk weinig om het lijf heeft. Gelukkig valt vanwege het amendement op de subsidieverordening een lichte kentering te constateren.

Recent een epistel over het pontje Sluis! **Jammer dat de wethouder bij de openbare behandeling in de raadscommissie de tekst herkende als zijnde met de Stichting reeds besproken zaken.** 'Met andermans veren pronken' vond cultuurbewaker van zijn coalitiegenoot kennelijk allemaal prima. Bovendien dient de afkomst van de tekst te worden vermeld, wel zo correct. Een bescheiden rol van een raadslid zal het college stellig in dankbaarheid afnemen, maar zal nimmer iets voor de burger opleveren en zal zeker geen respect bij het college genereren, **welke fraaie structuur dan ook ten spijt.**

6. Het ambt van burgemeester

Het tot stand komen van één gemeente Zeeuws-Vlaanderen is wellicht een geschikte aanleiding om de bestuurlijke vernieuwing van de *gekozen* burgemeester door te zetten. Kroonbenoemingen zijn echt zó vorige eeuw.

7. WMO Wet maatschappelijke ondersteuning streng toegepast

Ouderdom komt met gebreken. Gezondheid is geen verdienste. De ene senior loopt nog als een kievit, terwijl de andere senior krom gebogen door het leven moet gaan. Dan is hulp vereist. Sinds 1 januari 2015 ontvangen minder mensen huishoudelijke hulp vanuit de WMO.

Extra geld beschikbaar werd aan gemeenten gegeven in de vorm van een *huishoudelijke hulp toelage*. Door de *huishoudelijke hulp toelage* kunnen arbeidsplaatsen in de huishoudelijke hulp langer behouden blijven.

Met de *huishoudelijke hulp toelage* kunnen de meeste gemeenten WMO-cliënten huishoudelijk hulp laten inkopen tegen een lagere eigen bijdrage dan de werkelijke kostprijs. De huishoudelijke hulp is daarbij in loondienst bij een aanbieder. Verder kan individuele begeleiding nodig zijn, want huishoudelijke hulp en begeleiding zijn voorzieningen die los van elkaar staan, behalve dan als iemand - voor een tijdje - individuele begeleiding krijgt om zijn huishouden weer zelfstandig op de rit te krijgen). Circa veertig tot zestig duizend mensen werken voor een 'arbeidsmatige dagbesteding'. De financiering van deze vorm van dagbesteding viel voorheen onder de functie begeleiding in de AWBZ. Deze is overgebracht naar de gemeente en opgenomen in de WMO.

Gebleken is dat er een mix van middelen is toegepast, variërend van strenger indiceren, innovatief inkopen, keukentafelgesprekken tot een beroep doen op eigen kracht van de hulpvragers. Het is mooi dat in 2016 het rekeningresultaat + 1.216.000 euro bedraagt, doch dit werd in belangrijke mate veroorzaakt door + 1.315.000 euro voordelig saldo in het sociale domein, met andere woorden: zouden alle gelden besteed zijn dan was er een tekort van ./ 99.000 euro, dus de wijze waarop het mooie resultaat is bereikt, is minder chic.

Naar het oordeel van 55 terneuzen moet ten aanzien van hulpvragers een ruimhartiger beleid gevoerd worden. De CTZZ (Commissie Toekomstige Zorg Zeeland) zegt: 'de burger moet weer de baas worden over de zorg in Zeeland'. En wij zeggen haar dit na.

8. Checkpoint, voorgang procedure

Het Openbaar Ministerie voerde in eind 1991 landelijk de zogenoemde AHOJ-G criteria in. De criteria houden het volgende in: 1. geen Affichering; 2. geen verkoop van Harddrugs; 3. geen Overlast; 4. geen verkoop van drugs aan Jeugdigen en geen toegang aan de jeugd tot een coffeeshop; 5. geen verkoop van Grote hoeveelheden per transactie, dat wil zeggen een paar gram voor eigen gebruik. Niet meer dan 500 gram handelsvoorraad. Dit verbod werd in de zaak Checkpoint overtreden. Na hoger beroep vernietigde de Hoge Raad eind april 2016 de uitspraak van het hof Amsterdam. Volgens dit Hof is Checkpoint geen criminele organisatie en de boete hoeft ook niet te worden betaald. Hof 's-Hertogenbosch moet de zaak het overdoen.

De Hoge Raad geeft mee, dat het OM slechts in uitzonderlijke gevallen niet-ontvankelijk mag worden verklaard, bijv. wanneer door of namens het OM bij de verdachte het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat van vervolging zal worden afgezien en alsook de vervolgingsbeslissing onverenigbaar is met het verbod van willekeur.

Begin juni 2016 achtte het hof in de Leidse drugszaak aannemelijk dat de aangetroffen hennep diende om de beperkte verkoopvoorraad van 500 gram aan te vullen: een zgn. 'stash'. Beleidsregels in 'Aanwijzing Opiumwet' wogen mee. Verdachten mochten erop rekenen niet te worden vervolgd. Geldt dit ook in de Terneuzense zaak? **De gemeentelijke bewegwijzering wijst nu direct niet op een 'tegenwerkende overheid'. Vier zebra's voor de 'cliënten'. De bevindingen van het hof 's-Hertogenbosch worden ter zake afgewacht.**

9. Veiligheidsregio Zeeland; buurtbrandweerman of buurtbrandweervrouw

We gaan alle ellende niet hier dunnetjes overdoen. Wel stippen wij de financiële consequenties aan. Een interim bestuurder die betaald moet worden en twee rapporten die meer dan honderdduizend euro kosten. De aanvankelijk als rancuneuze oproerkraaiers aangeduide klokkenluiders kregen uiteindelijk gelijk. Een interim-bestuurder stelt orde op zaken. De vraag rijst wat de kosten zijn en wat hij er voor presteert. Deze functie kan per 1 april 2018 worden beëindigd. De gemeente Terneuzen draait er immers via een verdeelsleutel voor op.

Een pijnpunt is dat er een ongeschikte directeur wederom met een zak geld van tweehonderdduizend euro wegkomt. Waarom een afkoopsom? **Wat viel er af te kopen? Kon betrokkene mogelijk aantonen dat het algemeen bestuur ook niet geheel vrij-uit ging?**

Wat ons meer effectief lijkt is - in navolging van de regio's Groningen, Rotterdam Rijnmond, Zuid Holland Zuid, Gooi en Vechtstreek en IJsselland – de aanstelling van een buurtbrandweerman of buurtbrandweervrouw (geen ambt), eventueel bij wijze van proef.

Zo kan deze buurtbrandweerman of buurtbrandweervrouw de ogen en oren van de wijk worden en breder ingezet worden om sociale problemen te signaleren. Buurtbrandweervrouw Elise Pastoor uit Vlagtwedde merkt 'dat mensen haar in uniform snel als vertrouwenspersoon beschouwen' (landelijke krant 23 juni 2017).

10. Hardnekkig jaar in jaar uit de rioolheffing (ten onrechte) als 'belasting' aanduiden

De Romeinse jurist Ulpianus verklaarde met betrekking tot de gedwongen bijdragen aan de overheid waar als zodanig geen rechtstreekse individuele contraprestatie van de overheid tegen over staat, en die krachtens algemene regelen wordt geheven: *'Les finances sont les nerfs de la Republique'*.

*'De niet benutte belastingcapaciteit van 352.000 euro zal komende jaren teruglopen naarmate de **rioolheffing** kostendekkend wordt. Dit betekent dat ons belastinginstrument slechts geringe mogelijkheden biedt, om naast de regulier geraamde verhogingen, extra belastinginkomsten te genereren'* (staat op blz. 73 Jaarverslag en jaarrekening 2016).

Ook op blz. 72 wordt de rioolheffing als 'onbenutte belastingcapaciteit' genoemd. **Dit is fout. De rioolheffing is de vergoeding voor een bepaalde typische overheidsdienst, een 'retributie'**. Dit brengt mee dat **maximaal de werkelijke kosten** mogen worden berekend om de heffing aan de inwoners op te leggen. Het is dus zeker geen belasting, zoals bijv. de hondenbelasting.

Dit is erg? Op zichzelf niet. Het beïnvloedt niet het resultaat. **De kritiek gaat over de hardnekkige wijze waarop deze begripsaanduiding sinds 2014 wordt gehandhaafd.** Ter gelegenheid van de algemene beschouwingen van juni 2014 (Google: 'ELF VAN PUNTEN VAN KRITIEK') heeft de wethouder op desbetreffende vraag deze foutieve begripsaanduiding niet voor het front van de troepen willen erkennen. Hij zegde toe de kwestie te bekijken en 'schriftelijk te antwoorden'. Dat antwoord, u vermoedt dat al, kwam nooit. Ook in 2015 en 2016 zijn zowel mondelinge en schriftelijke opmerkingen daarover genegeerd. Nu lijkt de sop de kool niet waard.

Ik maak een vergelijking. De accountant meent dat de financiën die voor de begraafplaats niet als een '**voorziening**' begraafplaatsen' maar als '**bestemmingsreserve**' in de jaarstukken moet worden verantwoord. **Nu is dit erg arbitrair; beide stellingen zijn namelijk pleitbaar. Dit is met de rioolheffing niet het geval: het staat onwrikbaar vast dat we te maken hebben met een 'retributie' en niet een 'belasting'**. Het is geen 'abuis' of 'omissie' uwerzijds omdat wij vanaf 2014 uw college elk jaar op deze verkeerde begripsaanduiding - tevergeefs - hebben gewezen. Het weigeren om dit aan te passen wordt daarom dezerzijds als arrogantie aangemerkt.

11. SABEWA Samenwerking Belastingen en Waardebepaling in gebreke

Sabewa verlangt voor tal van zaken binnen beperkte tijd informatie en voorts geldt voor verzoeken om kwijtschelding de korte termijn van indiening van tien dagen, terwijl Sabewa zelf om zaken te beoordelen buitengewoon ruim de tijd neemt.

Dermate ruim, dat de handelwijze van Sabewa aan kritiek bloot staat zowel bij de Zeeuwse Ombudsman als bij politieke fracties. **‘Als een organisatie na 2,5 jaar nog steeds niet de kwijtschelding op orde kan brengen, dan denken wij [in Middelburg] niet dat dit in 1 jaar opeens opgelost is’**. Deze constatering in 2016 heeft nog niets aan waarde ingeboet. Sterker nog: er is een novum bij gekomen. Recent heeft Sabewa het gepresteerd om, hangende het verzoek om kwijtschelding, om een invalide uitkeringstrekker met een deurwaarder te confronteren.

Dit ondanks het feit dat Sabewa in februari 2017 werd bericht dat haar uitkering onder de beslagvrije voet ligt. Dit betekent dat Sabewa willens en wetens een dwangbevel ten uitvoer heeft willen laten leggen. Dat een dergelijke opzet onaanvaardbaar is en voor een overheidsdienst in het bijzonder, moge duidelijk zijn. Dit is niet integer en bovendien onrechtmatig.

De zwakkeren in de samenleving zijn een gemakkelijke prooi voor deze bureaucratische gemeenschappelijke regeling. Overigens behoeven deze vrij eenvoudige verzoeken om kwijtschelding niet veel tijd te kosten. **Dit heeft trouwens niets te maken met ‘software’, maar met kennelijk minder onderlegde medewerkers.**

‘Gezond verstand’ is niet het eerste begrip dat in ons opkomt bij deze organisatie. Wellicht is ook de aard van de gemeenschappelijk regeling er debet aan: er is geen enkele rechtstreekse politieke verantwoording. Wij zagen hetzelfde probleem met de VRZ: tweehonderd en vijftig raadsleden moeten krachtens hun controlefunctie toezien op het functioneren maar uiteindelijk klommen slechts vijf raadsleden in de pen.

Tegen een afwijzing van een beroepschrift op een afgewezen verzoek om kwijtschelding kan in redelijkheid geen verder rechtsmiddel worden ingezet: de griffierechten zijn hoger dan de aanslag.

Van de gang van zaken bij Sabewa heb ik tevens de Commissaris van de Koning, Han Polman op 30 mei 2017 te Sas van Gent in kennis gesteld. De Omroep Zeeland besteedde aandacht aan deze kwestie op 1 juni 2017.

Het is de hoogste tijd dat Sabewa de stevig de wacht wordt aangezegd.

Terneuzen, 26 juni 2017

Mr. Cees Freeke, fractievoorzitter 55 terneuzen

NB. Wij behouden ons het recht voor deze Algemene Beschouwing met nadere financiële punten aan te vullen, omdat hedenochtend om 12.00 uur de deadline was maar de vergadering van de rekeningcommissie vanavond om 18.00 uur, zes uur later, plaatsheeft.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN D66 TERNEUZEN BIJ DE PERSPECTIEVENNOTA 2018-2021

Terwijl Terneuzen gebukt ging onder een hittegolf hebben wij een eerste aanzet gedaan voor deze algemene beschouwingen. We konden nog geen verstandige opmerkingen plaatsen over de Jaarrekening, omdat deze er nog niet was. De Jaarrekening, of beter gezegd de accountantsverklaring, liet helaas weer op zich wachten. Enkele dagen voordat onze gemeente zich onderdompelde in het feestgedruis van de Havendagen verscheen het Jaarverslag zonder accountantsverklaring. Wat de Jaarrekening betreft houden wij het erop dat we blij zijn met het voordelige resultaat. Hoe blij we zijn, hoort u van ons tijdens de raadsvergadering van donderdag 6 juli.

Niets doen is geen optie

Het College van B en W meent geen grote investeringen op te moeten nemen of nieuwe activiteiten te plannen nu we een klein jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen zitten. Op zich is dat begrijpelijk. Maar dat mag geen excuus zijn om zaken maar te laten liggen en lastige vraagstukken over de verkiezingen heen te tillen. Niets doen is geen optie. De noodzaak voor een Kunst- en Cultuurnota is er niet minder om geworden. De overcapaciteit van sportvoorzieningen en andere maatschappelijke voorzieningen is een luxe die we ons niet langer kunnen permitteren en daadkrachtig bestuurlijk handelen om de voorzieningen terug te brengen naar een niveau dat past bij de omvang van de gemeente Terneuzen is onontbeerlijk. Ook de wateroverlast in Sluiskil vereist snel handelen om erger te voorkomen. En waarom wordt de discussie over het invoeren van een andere methodiek van rioolheffing zo angstvallig vermeden?

“Verzin toch eens een list, jonge vriend!”

Nu Delta Retail en het netwerkbedrijf van de PZEM zijn verkocht, moeten we niet op onze handen gaan zitten en lijdzaam toezien hoe de opbrengst van een slordige € 900 miljoen wegstroomt naar EPZ. Terwijl u deze Algemene Beschouwingen leest, is er alweer een bedrag uit de PZEM-kas verdwenen om aan de verplichtingen, die voortvloeien uit een tolling overeenkomst, te kunnen voldoen. Je moet geen 900 miljoen verbranden.

“Verzin toch eens een list, jonge vriend!” zal het stripfiguur Olivier B. Bommel zeggen tegen de directie als hij aandeelhouder van PZEM zou zijn geweest. PZEM zal een businessplan moeten opstellen van investeringen in duurzame energietransitie projecten die een klein rendement opleveren. Men kan zich immers geen grote risico's meer veroorloven.

Visie voor de Kanaalzone

De fusie tussen de haven van Gent en Zeeland Seaports en de komst van de Nieuwe Sluis bieden mogelijkheden voor de Kanaalzone. Maar we moeten onszelf niet tekort doen met de verlamdende gedachte dat de bedrijven dan wel vanzelf komen. De concurrentie met de ons omringende havens is en blijft groot. Met een goed en degelijk vestigingsbeleid en een visie voor de Kanaalzone kunnen we de mogelijkheden optimaal verzilveren.

Financiën

We moeten het natuurlijk ook nog over de centen hebben. We hebben het immers over een Perspectievennota. De lokale heffingen worden, ook nu het geld over de plinten klotst, weer met 3% verhoogd. Eventuele aanpassingen van tarieven laat men vanaf 2019 over aan de dan zittende gemeenteraad. Misschien komt er dan eindelijk een einde aan de jarenlange belastingverhogingen waar de inwoners van Terneuzen zo naar snakken.

De schuld blijft akelig hoog en de debratio kruipt langzaam de goede richting op, maar zit nog steeds boven de 80%. Daarmee blijft Terneuzen in de gevarenzone. Van een algemene reserve van minder dan € 13 miljoen worden we ook niet echt vrolijk. Mensen die er verstand van hebben vinden dat de gemeente Terneuzen een algemene reserve van € 25 miljoen moet hebben.

Woord van dank

Tot slot willen wij de griffie, de bodes en de overige ambtenaren bedanken voor alle goede zorgen en ondersteuning die wij van hun hebben ontvangen. In het bijzonder bedanken wij de heer Lauret voor al die keren dat hij het ons nog eens geduldig heeft willen uitleggen.

De fractie van D66 Terneuzen

Herdenken en gedenken

College, leden van de raad, ambtenaren en verdere aanwezigen, het is nu alweer de vierde keer dat wij algemene beschouwingen houden. Wat zijn die vier jaren omgevlogen. Jaren van crisis binnen de eurozone. Denk o.a. aan Griekenland, de Brexit en vluchtelingen. Maar ook wereldwijd de terreur(dreiging) van IS, Bokoharam en anderen. Dit zorgt ook in onze samenleving voor gevoelens van angst en onzekerheid, ondanks dat wij nog in betrekkelijke rust en vrijheid samen leven.

Dit jaar is ook een jaar van herdenken. Ik denk dan met name aan 100 jaar vrijheid van onderwijs. Het is niet genoeg te waarderen dat ouders de keuze hebben om een school te kiezen die aansluit bij hun identiteit en levensbeschouwing. Laten we daar dankbaar voor zijn en elkaar waarderen en respecteren, al lijken de standpunten op dit onderwerp ook te verharden.

Wij herdenken ook 500 jaar reformatie. Toen Maarten Luther in 1517 zijn 95 stellingen op de deur van de slotkapel te Wittenberg spijkerde, gaf hij de aanzet voor een ingrijpende verandering in Europa. Maatschappijbreed kwam men tot het besef dat ieder persoonlijk verantwoordelijk is voor zijn of haar houding ten opzicht van God en medemens. Op niet te onderschatten wijze beïnvloed dit onze samenleving tot op de dag van vandaag. Wat een zegen dat wij vrij zijn om zelf na te denken over onze verantwoordelijkheid en ook de mogelijkheid hebben dit in de maatschappij gestalte te geven. Zijn we ons hier voldoende bewust van?

Er komt een dag dat ook aan onze reis op aarde een einde komt. Dan komt tot ons de vraag: wat heeft u gedaan tot eer van uw Schepper en tot nut van uw medemens? Zorg dat u voorbereid bent op dit moment.

De afgelopen periode heeft college zijn best gedaan de ingezette koers zo goed mogelijk vast te houden. Hoewel de praktijk weerbarstig kan zijn, zien de cijfers er hoopvol uit. Als we voorzichtig met onze uitgaven om blijven gaan krijgen we iets meer vlees op de botten en dat is nodig ook. Tegenvallers komen meestal uit een onverwachte hoek en op een onverwacht moment.

De fusie van de Gentse haven met Zeeland Seaports lijkt door te gaan. Wij vinden dit hoopvol voor de toekomst. Wij hopen op een robuuster havengebied zonder grenzen, waar zowel Zeeland als Vlaanderen van profiteert.

In dit jaar hopen we ook een besluit te nemen over de kosten voor het begraven. Wij houden er aan vast dat begraven betaalbaar moet zijn. Gezien de binnengekomen brieven in de achterliggende tijd leeft dit gevoel breder. Daarnaast zijn er interessante ontwikkelingen waarbij gemeenschappen zich inzetten om begraafplaatsen deels ook als stadspark te gebruiken. Een positieve ontwikkeling, waarbij enerzijds het bezinnende en herdenkende karakter van een begraafplaats behouden blijft, de onderhoudskosten beheersbaar en de samenleving voldoende groen in de buurt heeft.

Bestuur en ondersteuning

Het blijft van belang om samen op te trekken met de buurgemeenten. Samen staan we sterker, maar helaas is de samenwerking nog niet toegenomen en hebben we het gevoel dat we niet op dezelfde lijn zitten. Hier mag best nog wat meer geïnvesteerd worden. De excursies over en weer, zijn hier een goed beginpunt voor. Vertrouwen begint immers met elkaar te leren kennen.

De dienstverlening is niet voor een ieder glashelder. Geregeld komen er nu nog mensen op het stadhuis achter dat ze eerst een afspraak moeten maken. Dat geeft irritatie. Misschien is dit te voorkomen door geregeld iets over de procedures in het advertentieblad op te nemen.

Veiligheid

Een belangrijk thema en een van de kerntaken van de overheid. Als we zien wat er recent in onze buurlanden is gebeurd, dan is het zaak voorbereid te zijn. Zorg dat het draaiboek klaar ligt en voldoende geoefend is, anders ontstaat er chaos. De VRZ en GGD hebben hier samen met de gemeente een taak in, de burgers rekenen op ons. Veiligheid ontstaat niet vanzelf. Daar moet aan gewerkt en in geïnvesteerd worden. Gelukkig is inmiddels ieder daar ook van doordrongen. We horen ook steeds meer over verwarde personen, leg je oor maar te luister bij de Eerste Hulpposten. Het is triest als je hoort dat mensen als ze wat gekalmeerd zijn weer op straat worden gezet, om vervolgens enkele dagen later door oom agent weer te worden gebracht. Daar kan en moet verbetering in komen. Sociale veiligheid is een breed veld, we willen hiervan alleen de speelautomaten noemen, zonder het andere onbelangrijk te achten. De cijfers tonen aan dat juist de speelautomaat financieel kwetsbaren boeit en maar al te vaak tot gokverslaving brengt. Kwetsbare burgers moeten we tegen deze verleiding beschermen.

Verkeer en vervoer.

De verbreding van de Tractaatweg krijgt zijn beslag, al lijkt er nog wat inspanning nodig voor de laatste grondverwerving en het regelen van een goede aansluiting aan Vlaamse zijde. Rest nog de verdere ontsluiting van de Laan van Othene op de N290 en de aanleg van een parallelweg van St. Anna naar Zaamslag. Het juridisch aanvechten van de tolheffing lijkt ons niet haalbaar, de tunnelwet is daar duidelijk over, dus laten we die 20.000 euro beter besteden.

Kunst en Cultuur.

Toonbeeld is op afstand gezet en het loopt volgens het plan van aanpak. Er kan nu worden omgezien naar meer uitbouw en armslag, ook over de grens. We kijken ook met belangstelling naar het Warenhuis en het Industrieel Museum. De komende jaren komt het erop aan om bezoekers te enthousiasmeren en naar de musea te krijgen. De verplaatsing van de bieb is onder de aandacht met de komst van het Galjoen. Het is een project wat een flinke investering vraagt, waarbij toch nog wat hobbels op kunnen doemen. Ook met de bieb op een nieuwe locatie zal het inspanning vragen om de bezoekersaantallen op peil te houden.

Sport en recreatie.

Op het gebied van sport is er een verandering gaande, men sport vaker individueel in de buitenlucht of fitnesscentrum. Clubs hebben moeite het ledenaantal op peil te houden en voldoende vrijwilligers te werven. De sportverenigingen faciliteren is een hele opgaven en er moet oog blijven voor een gezonde verhouding tussen kosten en gebruik. Als gemeente kunnen we niet alle ballen in de lucht houden.

Onderwijs en jeugd.

De jeugd heeft de toekomst, maar is tevens ook onze toekomst. Zij moeten straks wel de taken overnemen! Veel wordt ingezet op leiding en begeleiding wanneer het dreigt mis te gaan. Preventie is belangrijk, want eenmaal ontspoord is het veel moeilijker om weer op de rails te komen. Primair ligt deze taak en verantwoordelijkheid bij de ouders, het gezin is de cel en kern van de samenleving. In het verlengstuk van het gezin de school en vandaar de stap de maatschappij in. Juist de kinderjaren zijn cruciaal voor vorming en opvoeding waarbij de school heel belangrijk is. Gelukkig kunnen ouders zelf kiezen wat het beste bij hen en hun kind past.

Volksgezondheid en milieu.

Water is van levensbelang. We kunnen het niet missen, maar het kan ook voor forse overlast en schade zorgen. Het klimaat lijkt zich te ontwikkelen in een richting met grotere verschillen, lange perioden van droogte gevolgd door grote hoeveelheden neerslag. In sommige naburige landen heeft dit al verschillende malen tot overstromingen geleid. Hierop moeten we anticiperen door te zorgen dat we water kunnen bergen en vasthouden voor droge perioden.

Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing.

Belangrijk thema hierbij is de nieuwe omgevingswet. We zijn ons bewust van het belang om de burger en samenleving meer te betrekken. Ik vraag me wel af of we op sommige punten niet te ver door slaan. Raken we zo de regie niet kwijt? Terneuzen moet een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn en blijven voor burgers en bedrijven, maar laten we dan ook goed zijn voor elkaar. Sabewa is regelmatig in het nieuws en niet altijd positief. Vanuit eigen ervaring kan ik alleen zeggen dat mijn vragen goed werden opgepakt en hersteld. Alle begin is moeilijk en de ene leerling leert sneller dan de ander. Wij hebben vertrouwen dat het met Sabewa goed komt. De woningbouw neemt weer wat toe, wij zijn voorstander om ook de kernen hierin te betrekken en niet alles te concentreren.

Sociaal Domein.

Het Sociale Domein is zeer omvangrijk en is de afgelopen tijd ingrijpend veranderd. Wij waarderen de inzet van de velen die hieraan hebben bijgedragen. Het CJG valt nu onder Aan-Z. Door alle veranderingen is dit nu wel een heel brede organisatie geworden. Dethon staat voor een hele uitdaging door de participatiewet. De splitsing van het beschutte deel en het werkbedrijf brengt velen in beweging en dat gaat niet onopgemerkt. Het ontslaan van beschutte medewerkers lijkt ons geen goede zaak, juist voor hen is Dethon in het leven geroepen. Deze mensen zijn kwetsbaar en daar moeten wij voor in de bres springen. Deze mensen zijn ook emotioneel betrokken bij hun werk en voelen zich gewaardeerd en nuttig in hun werkomgeving. Het kan niet zo zijn dat zij er uitgewerkt worden om de andere bedrijfstak beter te laten floreren. Wij vinden het daarom een goede zaak om Stimulanz hier onderzoek naar te laten doen en te kijken hoe dit elders in den lande wordt opgepakt. Uitgangspunt dient wel te zijn dat, zeker in deze tijd met een aantrekkende economie, werklozen begeleid worden naar een baan in het bedrijfsleven.

We zorgen voor de zorg maar hebben hier ook zorgen over. Verliezen we door alle schakelingen de zorgvrager niet uit het oog? Zelfredzaamheid lijkt het sleutelwoord, maar dit veronderstelt een mondig, zelfstandig en zelfredzaam individu. Juist daar schort het vaak aan bij zorgvragers. Daarom dient de overheid hierin haar verantwoordelijkheid te nemen.

Tot slot

Voorzitter, ik ben mij ervan bewust slechts een greep uit het geheel te hebben genomen. Het college kan ik samen met de ambtenaren feliciteren met het behaalde resultaat. Deze periode is bijna ten einde en het gezegde luid: "nieuwe ronde, nieuwe kansen". Laten we niet vergeten dat we een opdracht hebben voor elkaar, de bijbel zegt dat we het goede voor elkaar moeten zoeken in voor- en tegenspoed.

Wij wensen het college, de ambtenaren en de collega raadsleden zegen toe bij deze verantwoordelijke taak en welzijn van onze burgers.

Fractie SGP

Inleiding

De Raad is aan zijn laatste jaar van de zittingsperiode begonnen. De afgelopen periode stond in onze gemeente o.a. in het teken van de problematiek rond de Veiligheidsregio, de splitsing van Delta en de discussie rond de kerncentrale en “basisinkomen” in de vorm van een maandelijkse schenking vanuit de Gezond In de Stad gelden.

De schuldpositie is enigszins gedaald maar de resultaten hiervan zijn voornamelijk gerealiseerd door meevallers en bezuiniging op het onderhoud van wegen, groen en verlichting. De ontwikkelingen in het sociaal domein zijn volop in gang maar diverse problemen stapelen zich op. Het afschaffen van de bijdrage eigen vervoer heeft een enorme impact gehad op betrokken mensen. Ook de ontwikkelingen rond de herstructurering van Dethon baren ons zorgen.

AAN Z

Aan Z is een logge organisatie geworden, die veel te snel teveel taken van belang erbij heeft gekregen en een aantal zaken niet op orde kan krijgen, zoals o.a. de ICT.

De jaarrekeningen 2015 en 2016 zijn in juni 2017 nog niet voorzien van een accountantsverklaring.

In onze visie is de onafhankelijke cliëntondersteuning niet geborgd, aangezien MEE bij Aan Z is ingebed. Bij keukentafel gesprekken hoort de cliënt gratis en onafhankelijke ondersteuning te krijgen van buiten de organisatie. Dit blijft een discussiepunt tussen onze fractie en het college.

De ondersteuning voor externe vrijwilligers(organisaties) komt niet van de grond. Aangezien Aan Z zelf veel vrijwilligers nodig heeft, is dit ook een taak die niet bij ze past en moet de schijn van belangenverstremgeling voorkomen worden.

Tot slot vragen wij ons af of het besluit tot afvaardiging van drie raadsleden in het algemeen bestuur niet herzien zou moeten worden.

Bij het afschaffen van de bijdrage eigen vervoer en vervoer door derden zijn de bezwaren zonder al teveel inhoudelijke argumenten van tafel geveegd. Er werd bestreden dat niet iedereen met het collectief vraagafhankelijk vervoer kon. Nu staat er in de opdracht aan Z dat zij tot maatwerkoplossingen moet komen omdat er toch mensen zijn die niet van het collectief vervoer gebruik kunnen maken. Zij hebben de intentie vrijwilligers te laten rijden met de kwetsbare cliënt die niet voor niets medische verklaringen heeft gekregen en waarvoor niet elk vervoer geschikt is. Wie gaat de verantwoordelijkheid nemen indien de auto van een vrijwilliger niet geschikt is om de cliënt met een aandoening te vervoeren en het gruwelijk mis gaat? Wie neemt de verantwoordelijkheid indien mensen onderweg hulp nodig hebben en de vrijwilliger niet weet hoe hier mee om te gaan? Dit zijn slechts enkele van de argumenten die wij tegen dit plan in kunnen brengen. Wij willen u erop wijzen dat een groot deel van de doelgroepen die gebruik maken van vervoersvoorzieningen gereden worden door chauffeurs die daarvoor wettelijk zijn gecertificeerd.

Het college is hier bezig met een grote bezuinigingsoperatie en neemt wat ons betreft de verkeerde besluiten.

Archief

Als grootste gemeente van Zeeland, is het een blamage dat de ontsluiting van het archief te wensen over laat. De gemeente heeft een wettelijke taak om zowel het oude als het digitaal archief in goede staat te hebben en te onderhouden. Om zowel studenten van diverse universiteiten in Nederland/België, lokale heemkundigen en andere geïnteresseerden de mogelijkheid te geven onderzoek te verrichten, is het noodzaak expertise (vaste gecertificeerde archivaris) in dienst te nemen.

Het lijkt erop dat het archief het stiefkindje is van de gemeentelijke organisatie, terwijl het van importantie is voor onze gemeente. Aan uitbesteding hangt ook een kostenplaatje, daarom pleiten wij voor een gedegen oplossing.

Armoedebeleid

De fractie vraagt extra aandacht voor minima die werken of andere uitkeringsgerechtigden die niet bekend zijn bij de gemeente, maar die wel in aanmerking komen voor het gebruik van diverse voorzieningen. Dit is o.a de zwempas, meedoen en ziektekostenverzekering (CZ). Een betere communicatie hierover naar de doelgroep is gewenst.

Bibliotheek Zeeuws Vlaanderen

De bibliotheek is van waarde voor de samenleving. Waar men er vroeger alleen terecht kon voor een boek te lezen, is het nu een plek waar je kunt lezen en leren, je kunt laten informeren en samen met andere mensen kennis kunt opdoen. Er zijn plannen om de bibliotheek te vestigen aan de kop van de Noordstraat. Sociaal Terneuzen zal hierbij aandringen op goed overleg bij alle partijen over de ruimte die voor de bibliotheek beschikbaar wordt gesteld.

CVV en leerlingenvervoer

Er worden minder uitgaven verwacht dan begroot. Opmerkelijk want de klachten zijn divers. Lange rijtijden (meer dan gewenst en verantwoord) voor het scholierenvervoer.

Het vervoer is niet afgestemd op de indicatie en de kwaliteit laat te wensen over.

Een herziening in beleid is wenselijk.

De Sprienke is een mytylschool waar je met een meervoudige beperking onderwijs en zorg krijgt. Elk jaar moeten ouders van kinderen met een beperking leerlingenvervoer aanvragen voor het nieuwe schooljaar. Bij deze aanvraag moet er een lijst (volgens de ouders "boekwerk") met vragen ingevuld worden, ook medisch gezien. Vragen die vaak confronterend zijn, zoals: Kan uw kind met de fiets naar school (vanuit Zeeuws Vlaanderen en met een meervoudige handicap?) en waarom niet. Kan uw kind met het OV naar school en waarom niet? De fractie vindt dat hierin volstaan kan worden met een ingevuld formulier, zodat slechts de wijzigingen doorgegeven moeten worden.

Dethon

Burgers met zichtbare en onzichtbare beperking kunnen vanaf 2015 niet meer te werk worden gesteld bij onze sociale werkvoorziening Dethon. De plannen omtrent de herstructurering van Dethon kunnen op een financieel fiasco uitlopen als uitsluitend Dethon als een commercieel winstgevend bedrijf op de markt wordt gezet. Als de focus puur commercieel is worden de mensen met een beperking waar het uiteindelijk om draait buitenspel gezet. Dat er inmiddels 100 medewerkers zijn ontslagen die commercieel onaantrekkelijk zijn, geeft al aan welke richting het College op wilt, dat is zeker niet de richting die onze fractie op wil. Als het aan het college ligt wordt Dethon een "staatsbedrijf" wat weer ten koste gaat van de kwetsbare mensen. Tevens is het concurrerend voor kleine en/of startende ondernemers.

Bovendien zou de gemeente Terneuzen een duidelijk signaal af moeten geven dat alle werknemers met een arbeidsbeperking, met dezelfde arbeidsvoorwaarden aan de slag kunnen als gewone werknemers.

Delta

De Raad heeft ingestemd met de splitsing van Delta. De gezonde bedrijven zijn verkocht voor circa 500 miljoen euro. De kerncentrale zal als de energieprijzen op de wereldmarkt niet stijgen de winst uit verkoop na minder als 10 jaar opsloppen. Desondanks blijft de rijksoverheid langs de kant toekijken. Sociaal Terneuzen blijft er voor pleiten dat de kerncentrale door de Rijksoverheid dient te worden overgenomen.

Ergernissen van de burgers

Overlast hondenpoep en zwerfvuil

Ondanks diverse raadvragen houdt het College vast dat het allemaal wel meevalt met de overlast hondenpoep en zwerfvuil. Burgers klagen maar van een wijziging van beleid is geenszins sprake. Er wordt enkel naar Arnhem en Utrecht gekeken. Een vergelijking die totaal mank gaat. Geen extra toezicht en vuilnisbakken, wij kunnen het de burger niet uitleggen.

Slecht gemaaide en niet onderhouden groenstroken

Het groen in de gemeente wordt niet altijd optimaal bijgehouden. De bezuiniging hierop laat duidelijk zijn sporen na. Er zijn zeer veel voorbeelden in Zeeland van gemeentes die veel aandacht besteden aan het uiterlijk van de entree van de stad en ook de binnenstad een leuk aanzien geven met gevulde baskets. Bloemen geven de bezoeker en inwoners een goed gevoel.

Onveilig busstation

De fractie is voorstander van goed openbaar vervoer. Ondanks dat de onveiligheid van het busstation vaak benoemd is, wordt er geen actie ondernomen voor mogelijke oplossingen. Ook diverse haltes zouden in het kader van veiligheid hiervoor actie verdienen.

Leefbaarheid in de kernen

In het kader van de cluster inzet gelden leefbaarheid kernen, komen de kleine kernen er bekaaid vanaf. Van de € 275.000 beschikbare middelen gaat € 245.000 naar de kern Terneuzen terwijl in Terneuzen fors wordt geïnvesteerd. Een eerlijke verdeling zou hier op zijn plaats zijn.

Mantelzorg (compliment)

Mantelzorgers zijn mensen die langdurig en onbetaald zorgen voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende persoon uit hun omgeving. Dit kan een partner, ouder of kind zijn, maar ook een ander familielid, vriend of kennis. Op dit moment ontvangen slechts een beperkt aantal mantelzorgers in Terneuzen een mantelzorgcompliment, hieraan wordt slechts een klein bedrag gespendeerd. De gemeente Terneuzen ontvangt vanuit de overheid een fors bedrag voor mantelzorg (ondersteuning en compliment) Wij vinden dat het respect voor de mantelzorger, die toch vaak overbelast is, enkel beleden wordt met de mond. Daarom zet de fractie van Sociaal Terneuzen zich in voor toekenning van een bedrag van € 150 per jaar, voor mantelzorgers die langer dan drie maanden achtereen gesloten en meer dan acht uur mantelzorg per week verlenen. Professionele zorgverleners of vrijwilligers komen niet in aanmerking voor de waardering. Per zorgvrager kan één tegemoetkoming voor alle mantelzorgers worden aangevraagd.

GGZ/verwarde personen

De afgelopen jaren is er veel veranderd in de GGZ, de PAAZ is gesloten en er wordt alles aan gedaan om cliënten in de thuissituatie te behandelen. Wij zijn er van overtuigd dat dit niet in alle

gevallen mogelijk is. Vanaf 1 juli gaat de politie vanuit Zeeuws Vlaanderen ook aanrijden op de Spoedeisende Psychiatrische Onderzoeksruijnte Kloetinge. Vervoer door een ambulance (los van de politie) is nog onderwerp van gesprek.

Ten aanzien van de Spoedeisende Psychiatrische Onderzoeksruijnte: Vanaf 1 juli gaat de politie vanuit Zws VI ook aanrijden op de SPOR Kloetinge. De inzet van een ambulance, los van de politie is nog onderwerp van gesprek. Wij hopen dat deze ingezet gaat worden als de verbouwing van de High Intensive Care klaar is. Het blijft jammer dat er geen geld beschikbaar is voor een psycholance, waarmee de doelgroep in de provincie op een goede manier vervoerd kan worden. Rondom verwarde mensen is er op provinciaal niveau een werkgroep gestart o.l.v. de burgemeester van Goes, zoals dat in alle regio's van Nederland het geval is. Vanuit het landelijk Schakelteam worden deze werkgroepen ondersteunt.

Openbaar groen onderhoud

Een groene omgeving heeft een positieve invloed op ons welzijn en gezondheid. Het is daarom van belang dat gemeenten hun omgeving zo inrichten dat mensen gestimuleerd worden om naar buiten te gaan. Niet alleen het bewegen heeft een positieve invloed op de gezondheid van mensen. Wie alleen al in een groene wijk woont, voelt zich beter en het is bewezen dat men minder vaak de huisarts bezoekt. Ook het hebben van sociale contacten draagt in belangrijke mate bij aan welzijn en gezondheid van mensen. Van belang is dat er dan ook aangename, groene plekken in gemeenten zijn waar mensen elkaar ontmoeten of tegenkomen. Door bezuinigingen is het aantal maaibeurten voor plantsoenen verminderd. Ook het onkruid in de straten van de kernen en trottoirs neemt toe. Sociaal Terneuzen pleit voor extra middelen voor aanpak van onkruid, onderhoud parken en begraafplaatsen.

Participatie openbaar groen

Er zijn in onze gemeente bewoners die ideeën hebben voor aankleding van het openbaar groen in hun wijk of kern. De fractie is voor deze vorm van participatie en kan een buurt of kern een beter aanzien geven. De gemeente kan advies geven om het idee tot een gezamenlijk plan te maken, praktische hulp te bieden (aanschaf planten, kruiden of zaden) en ondersteuning te bieden. Daar staat tegenover dat de straat of buurt zelf voor draagvlak zorgt bij andere bewoners en klachten onderling oplost. Het mag wel duidelijk zijn dat de gemeente het goede voorbeeld geeft voor onderhoud van het openbaar groen (zie kopje openbaar groen). Alleen als u iets anders, mooiers of beters wilt dan gaat de burger aan de slag.

Speeltuinen

Speeltuinen zijn van grote waarde voor onze gemeente. Er is te weinig besef binnen de gemeentelijke organisatie wat de omvang en impact hiervan is. In de speeltuinen werken enkel vrijwilligers die soms zeer verantwoordelijke taken hebben. Zij zorgen voor de veiligheid van de kinderen die er spelen, er is toezicht, organiseren activiteiten en stimuleren de sociale samenhang in wijk of kern. Ook kinderen met een beperking zijn hier welkom. Onderhoud en/of vervanging van de speeltoestellen heeft continu aandacht. Er blijkt een grote afstand te zijn tussen bestuur speeltuinen en de gemeente. Wij willen aandacht vragen voor extra inzet gelden, zodat de sociale functie, kwaliteit en borging veiligheid van spelende kinderen binnen onze gemeente verzekerd is.

- De fractie vindt het zorgelijk dat her en der in de gemeente op de meest onlogische plekken kleine speeltoestellen geplaatst worden. Het effect hiervan is soms minimaal.

Er is geen toezicht voor kinderen terwijl bij een door vrijwilligers bezette speeltuin veiligheid geborgd is en eventuele hulp aanwezig. Deze gelden kunnen beter aan de erkende speeltuinen besteed worden.

Toekomstige (ziekenhuis)zorg

De opdracht van de Commissie Toekomstige Zorg in Zeeland wat betreft intensieve samenwerking van de Zeeuwse Ziekenhuizen is mislukt. ZorgSaam richt zich meer op Gent.

Sociaal Terneuzen is voor keuzevrijheid van de patiënt, zodat het ook zonder discussie mogelijk moet zijn naast de Vlaamse ziekenhuizen, ook naar Nederlandse ziekenhuizen doorverwezen te worden indien de patiënt dit wenst.

De klankbordgroep Toekomstige Zorg Zeeland heeft de ambitie door te groeien naar een burgerplatform. Het platform is van onderaf, de wijken en kernen, opgebouwd om de regie over eigen gezondheid, leefomgeving en sociale samenhang door en voor de burgers ter hand te kunnen nemen. Sociaal Terneuzen is er voorstander van om burgerinitiatieven wijkgericht een kans te geven door het oprichten van coöperaties. Een goed voorbeeld hiervan in Zeeland is st. Annaland met Anna Zorgt. Taken die nu centraal door vrijwilligers van aan Z (met tussenkomst) worden geleverd, kunnen wijk en kerngericht, dichtbij, efficiënter en sneller door de coöperatie worden uitgevoerd.

Tol Westerscheldetunnel

Onder het motto geen cent voor isolement zet de gemeente zich in voor een verlaging van de tarieven. Daar kan niemand op tegen zijn ook onze fractie niet. Toch kunnen we beter realistisch zijn en inzetten op een kortingskaart voor Zeeuws Vlamingen, dat meer kans maakt dan een tolvrije tunnel. De kosten voor het eerder tolvrij maken komen uiteindelijk ook weer voor rekening van de Zeeuwen.

Door het college van Terneuzen is recent 20.000 euro uitgetrokken voor een onderzoek wat in een eerder stadium al uitgevoerd is door de Provincie. De uitkomst zal niet veel verschil uitmaken. De fractie noemt dit puur verkwisting van gemeenschapsgeld. Deze 20.000 euro had beter aan een ander doel besteed kunnen worden waar de inwoners uit Terneuzen en de kernen wat aan hebben.

Veiligheidsregio

De conclusies van Twynstra en Gudde waren verontrustend maar niet onverwacht. Met de voorgestelde maatregelen van Twynstra en Gudde wordt een gedragen plan van aanpak opgesteld. `De wakken moeten worden gedicht`. Voor de begroting wordt VOORALSNOG de VNG richtlijn gehanteerd voor extra gemeentelijke bijdrage. Je kunt op je klompen aanvoelen dat er veel meer geld nodig is. Sociaal Terneuzen zal de ontwikkelingen en uitgaven kritisch volgen.

Vrijwilligers

Wanneer alle vrijwilligers in onze gemeente ermee op zouden houden, dan pas zou blijken welk een grote waarde zij hebben. Rekening houdend met het aantal uur inzet voor medemens en maatschappij, zou men mensen, zonder zicht op werk vanuit de gemeente moeten motiveren.

Vuurwerk

Gezien het zwaarder wordend vuurwerk en daarmee samenhangend de gevaarlijke situaties die kunnen ontstaan met letsel en vernieling, heeft Sociaal Terneuzen al eerder gepleit voor vuurwerkvrije zones. Nog beter zou georganiseerd vuurwerk zijn op één of meerdere aangewezen plekken onder de regie van de gemeente. Handhaving heeft hier prioriteit.

Wijk- stads- en dorpsraden

Wij zijn er voorstander van dat de wijk-stads-en dorpsraden een andere opzet gaan krijgen.

In het kader van de participatie moeten zij meer bijeenkomsten gaan beleggen met specifieke onderwerpen die de bewoners van wijk- buurt of kern aangaan. Dat kan zijn over aankleding, veiligheid, leegstand, kortom alle facetten die betrekking hebben op de leefbaarheid. De wijk- buurt-of dorpsraden moeten daarbij faciliteren en de organisatie op zich nemen. Is er draagvlak bij de burger dan kan er een werkgroep samengesteld worden met betrokken burgers en/of wijk-buurt of dorpsraad en kan men samen een plan uit werken.

Wat daarna op haalbaarheid met de gemeente wordt afgestemd. Alleen dan kan men optimale participatie bereiken op het gebied van de leefbaarheid in de eigen leefomgeving.

Winkelgebied

De Markt wordt “de huiskamer” van Terneuzen. Daarom verdient ook de Noordstraat extra aandacht als winkelstraat en de horeca die als een schil om dit gebied ligt. Alle aandacht richten op Kennedywest en de ontwikkeling Kop van de Noordstraat, is vragen om verdere leegstand en frustratie bij winkeliers en horeca in dit specifieke gebied.

WMO vervoer

Eén van de meest ingrijpende bezuinigingen is het afschaffen van de bijdrage eigen vervoer of vervoer door derden. Deze afschaffing is niet volgens de geijkte regels gegaan. Met iedereen had een keukentafelgesprek gevoerd moeten worden. Nu is er een algemene brief verstuurd, waarbij aangekondigd werd dat de bijdrage gestopt werd en er gebruik gemaakt kan worden van het collectief vraagafhankelijk vervoer en men ontving een pasje. Door de eigen bijdrage en/of beperking is dit voor velen een probleem. Sociaal Terneuzen blijft aandacht vragen en zich inzetten voor deze doelgroep. Iedereen moet mee kunnen doen!!

Woningvoorraad

Het aantal inwoners in Terneuzen daalt per jaar met circa honderd burgers. Projectontwikkelaars bedenken en bepalen in grote mate de plaats van de nieuwe projecten.

Het aantal appartementen neemt gestaag toe. Op zich geen probleem maar de focus ligt in grote mate op koopappartementen en in mindere mate op huur, terwijl de vraag en behoefte voornamelijk bij ouderen en jongeren bij huur ligt. Ook woningen in de sociale huursector nemen gestaag af.

Zeeland Seaports

De fusie met Gent verstevigt de positie van Zeeland Seaports. De schoonmaak van de grond bij Termphos is net als de kerencentrale een geldverslindend project waar vele miljoenen in omgaan. De zorg is groot omdat de kosten onverminderd door gaan.

Sociaal Terneuzen

Jack d’Hooghe – fractievoorzitter

Ingrid Wojtal

Algemene Beschouwingen GL 2018-2021

De perspectievennota lijkt een positief economisch verhaal te zijn dit jaar. De circulaire valt hoogst waarschijnlijk goed uit voor de gemeente en afrekeningen van o.a. de jeugdzorg lijken mee te vallen. Daarnaast ziet het college ook niet veel ruimte meer voor nieuw beleid met de gemeenteraadsverkiezingen in het verschiet. Nou, dan hebben we het mooi voor elkaar...

Alhoewel, zouden we niet wat meer effort kunnen stoppen in visie ontwikkeling? Duidelijk maken waar accenten gelegd zullen worden? Waar we als gemeente voor willen gaan of wat we willen zijn voor gemeente? En op wat voor termijn? Er liggen nu toch al aardig wat zaken die daarop invulling zouden moeten krijgen volgens GroenLinks;

Programma Bestuur en Ondersteuning

Bijvoorbeeld waarom maken we geen visie op de samenwerking met de colleges van Gent, Evergem en Zelzate? Want zoals het nu in de perspectievennota staat, is het wel erg summier. Tweemaal per jaar vergaderen we over grensoverschrijdende problematiek zoals infrastructuur of milieu (bv. fijnstof). Dat kan toch wel een stuk concreter? Wat willen we als gemeente, wat gaan we doen als gemeente, wie gaat wat doen, waar liggen de problemen, hoe lossen we die op?

Ook door de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing zijn voorstellen gedaan die door de raad zijn overgenomen. Zo moet er worden geprobeerd om invulling te geven aan een grotere participatie van alle burgers en organisaties in de democratische processen. Aangezien een vertegenwoordigende democratie niet langer in staat wordt geacht om de kloof tussen burgers en bestuur te dichten. Hiertoe moeten bestuurslagen verbanden en dwarsverbanden aanleggen. GroenLinks wil daarmee voortvarend aan de slag. Hoe zal dit college deze omslag maken en in hoeverre is het bereid een voortrekkersrol te spelen?

Maar ook bijvoorbeeld een visie op de samenwerking met Hulst en Sluis. Deze is weer niet gelukt in 2016... Alleen op de gebieden Dethon en de participatiewet loopt de samenwerking. Dat is volgens GroenLinks een gemiste kans. Net als vorig jaar pleiten we dan ook voor een verder gaande ambtelijke samenwerking tussen de Zeeuwse gemeenten. In ieder geval college, kom met een visie.

Oké, nog een voorbeeld op het gebied van bestuur en ondersteuning. Het onderzoek naar aansluiting van het Zeeuws Archief, op het gebied van digitale stukken, mag echt wel concreter worden. Wanneer is dit onderzoek klaar? Wanneer wordt het gedigitaliseerd? Wat betekent dat voor de gemeente?

Programma Veiligheid

Op het gebied van veiligheid hopen we dat de Veiligheidsregio met zijn plan van aanpak 'Emergo' het vertrouwen kan (her)winnen van de burger in Zeeland. Alhoewel dat niet makkelijk zal zijn en veel uitleg richting de burger nodig zal hebben. En ook hier ligt een rol voor de gemeenteraad, het is van belang dat we als gemeenteraad dit vertrouwen ook geven.

Een punt van zorg voor GroenLinks is de individualisering van de samenleving, terwijl de overheid roept om meer participatie. Mensen moeten langer op eigen benen staan en er wordt verwacht dat

hun omgeving daarbij helpt. In sommige gevallen kan dat, in sommige gevallen moet dat. Maar vaak is het zo, dat vanuit bezuinigingsdrift een vangnet onder mensen wordt weggetrokken. Daar ligt een grote verantwoording bij de gemeente. In het geval van “verwarde” personen zien we daar echt een probleem ontstaan. GroenLinks is dan ook zeer benieuwd naar de sluitende aanpak voor “verwarde” personen die er moet liggen voor 2018. Dat gaat toch wel een kort tijdsbestek worden...

Een visie die wat ons betreft echt niet hoeft te veranderen, is de visie rondom een automatenhal in de gemeente. Een gokhal levert alleen maar extra problemen op.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

De visie van het college over de aanleg van een goederenspoorlijn op de Oostelijke Kanaaloever kan GroenLinks ondersteunen. Wij zijn het eens met het college dat deze lijn noodzakelijk is op het gebied van economie en vervoer. Echter vragen wij ook aandacht voor de ontsluitingen rondom DOW. Waar het college inzet op de tolrije tunnel, lijkt het ons van belang om de aansluitingen tussen het sluisencomplex en de tunnel te analyseren. Al heeft GroenLinks al meerdere malen gewaarschuwd voor de te verwachten problematiek vinden we hier geen visie voor in de perspectievennota.

Op het gebied van burgerparticipatie en vervoer, vinden wij het heel mooi dat een groep vrijwilligers het pontje van Sluiskil draaiende houdt voor de bewoners van de kern en omstreken. Het is een mooi initiatief, waar o.a. veel schoolgaande kinderen gebruik van maken. Deze voorziening mag wat ons betreft de komende jaren niet verloren gaan en daarom zijn wij van mening dat de gemeente best mag bijdragen aan de exploitatie hiervan.

Onlangs werd een avond georganiseerd door de PCG (Stichting Provinciale Chronisch zieken- en Gehandicapten). Naar aanleiding hiervan doet GroenLinks een oproep aan het college.

Bezuinigingen zetten het doelgroepenvervoer steeds sterker onder druk. Door de huidige aanbestedingspraktijk en decentralisaties is het doelgroepenvervoer erg versnipperd geraakt. Mensen met een beperking vallen al snel onder verschillende vervoersregelingen, die elk een eigen indicatie, eigen loket, een afzonderlijke toegang en afrekening hebben.

Die regelingen sluiten zo slecht op elkaar aan dat naar school gaan, studeren, werken of actief sociaal leven er gewoonweg niet in zitten. Hoe moeilijk kan het zijn om te zorgen dat mensen geen last hebben van al die verschillende regelingen en aanbieders? Waarom niet het gemak van één reisloket aan de voorkant?

Zoals bij de ov-chipcard, waarmee mensen tussen aanbieders, systemen en vervoersmiddelen switchen en zelfs taxi's, fietsen en parkeerplekken regelen. Wij vinden het doodnormaal dat de aanbieders afspraken maken om het de doorsnee reiziger zo gemakkelijk mogelijk te maken.

Zodat mensen met een beperking niet overgeleverd blijven aan een wirwar aan regelingen en onmogelijkheden. Wat kan de gemeente doen om bij haar aanbestedingen iedereen het gevoel te geven dat zij welkom zijn in het openbaar vervoer?

Programma Economie

De visie rondom het VVV kantoor schiet in onze ogen schromelijk tekort. Terwijl deze vestiging nog maar een paar jaar in de lucht is, ondanks protesten vanuit GroenLinks, lijkt het nu al weer nodig om het kantoor aan te pakken. Dit omvormen van het huidige VVV kantoor tot inspiratiepunt voor het bedrag van 80.000 euro vinden wij trouwens zwaar over de top. Verknoeien van geld.

Alhoewel we onderkennen, dat een VVV kantoor een functie vervult op het gebied van toerisme, zouden we zo'n bedrag liever besteden aan de ontwikkeling van ons recreatieve gebied. Daar hebben we als gemeente, denken wij, veel meer aan. Besteedt het bijvoorbeeld aan

ontwikkelingen in het Braakmangebied. Dat punt wordt al meerdere jaren opgevoerd in de perspectievennota, maar heeft volgens ons nog niet geleid tot beleid of visieontwikkeling.

Is het trouwens ook niet van belang, dat we als gemeente na gaan denken over de toekomst van onze industrie? We kunnen er toch niet vanuit blijven gaan dat we tot in eeuwigheid fossiele brandstoffen uit de grond blijven halen. Dat betekent wat voor deze bedrijven. Neem daarbij dat een groot deel van de werkgelegenheid in onze gemeente daar afhankelijk van is. Kan het college hierop een visie ontwikkelen?

Het belang van schone en duurzame industriële ontwikkeling in de Kanaalzone kan in deze visie mooi opgenomen worden. Zeker als je ziet dat twee fabrieken in onze gemeente respectievelijk op de vierde en vijfde plaats staan van grootste opwarmers in de industrie. Komen we er dan mee weg dat de gemeente Terneuzen alleen als aandeelhouder van Zeeland Seaports de duurzaamheidsvisie van de Zeeuwse Havens heeft ondertekend? Hadden we daar niet als gemeente aan tafel moeten zitten?

Sterker nog, bedrijven zullen daar ook steeds meer kijken naar ons als overheid, als initiator. Door te stellen dat zij niet verantwoordelijk zijn buiten hun terrein. En dat de gemeente daar een verbindende rol zal moeten spelen.

Ook zullen er andere accenten gelegd moeten worden bij de beoordeling van de fusie van ZSP en het havenschap in Gent en de gevolgen daarvan. Daar moeten criteria op gebied van duurzaamheid en leefbaarheid een belangrijke rol krijgen. GroenLinks vraagt het college om hiervoor eigen te hanteren uitgangspunten voor op te stellen.

Programma Onderwijs

Bij dit programma ondersteunen wij de visie van het college. Het is van belang om een kwalitatief en toekomstbestendig voorzieningenaanbod voor opvang en onderwijs te hebben in de gemeente. Dat de samenwerking tussen het Voortgezet Onderwijs in Terneuzen niet goed van de grond komt, betreuren wij als GroenLinks dan ook ten zeerste. In onze gedachte is een passend onderwijsaanbod veel belangrijker dan een identiteit van een school.

Programma Sport, Cultuur en Recreatie

GroenLinks is het niet eens met de perspectievennota op het gebied van kunst en cultuur. Hebben we nu echt kritisch gekeken naar het cultuurbeleid? Dat kan volgens ons niet eens, aangezien we het niet hebben. Nu heeft het college aangegeven om in 2017 alsnog met een afwegingskader te komen op het gebied van evenementen en festivals te stimuleren. Wat GroenLinks betreft, pakt het college dit afwegingsbeleid gelijk grootser aan. Maak er gelijk een goed vernieuwend kunst- en cultuurbeleid van, want de aanwezigheid van aansprekende kunst en cultuur, speelt steeds meer een rol bij het besluit of mensen in een streek willen wonen.

Programma Sociaal Domein

De perspectievennota geeft aan dat de toekomstvisie op de ouderzorg er nog niet gekomen is. De gemeente loopt hier wederom achter de feiten aan. Dat is niet goed volgens GroenLinks. Maar ook het ontbreken van een duidelijke visie ontwikkeling op het gebied van algemene voorzieningen. Ook hier blijven afwegingskaders nog steeds achterwegen.

Let wel, GroenLinks is er niet op uit om hierop drastisch te saneren. In tegendeel zelfs, gezien leefbaarheid, sociale controle en langere afstanden zou dat zeer onwenselijk zijn. Echter lijkt het ons wel van belang dat we dat onze inwoners goed kunnen uitleggen. Hoe pakken we dat aan, hoe houden we deze voorzieningen in stand. Wat ligt bij de gemeente? Wat bij de burger?

Programma Volksgezondheid en Milieu

GroenLinks is blij dat de gemeente Terneuzen een actieplan Klimaat heeft aangenomen. Echter kunnen we geen genoegen nemen met de paragraaf Klimaatbestendigheid in de perspectievennota. Deze paragraaf spreekt over noodzaak, maar gaat voor de rest nergens op in. Dat is toch zonde? Daar zouden we als gemeente toch al veel verder mee moeten zijn? Dat is toch niet alleen afhankelijk van het rioolplan? Daar horen toch ook opvangbassins bij of extra groenstroken om water op te vangen?

Klimaatverandering leidt tot verschillende gevolgen voor stad (bv. hittestress) en platteland. En wat zijn eigenlijk precies die gevolgen? Daar moet nu toch al visie op gemaakt worden? Zoiets verandert echt niet bij de verkiezingen hoor. Nee, die problematiek overstijgt de verkiezingen zelfs.

En wederom, de windmolens aan en op de Noordzee... stop nu toch eens met dit onderdeel in deze nota. Een hele paragraaf over iets, waar we als gemeente niet bij betrokken zijn. Deze paragraaf zou een veel betere invulling kunnen krijgen met een goede ambitie, als gemeente Terneuzen, op het gebied van groene stroom, met respect voor aanwonenden en betrokkenen.

Bij dit programmaonderdeel willen we ook nog eens wijzen op de RUD. Dat de P*Q systematiek economisch gunstiger uit valt voor de gemeente Terneuzen lijkt natuurlijk leuk. Maar gezien het belang van deze organisatie op het gebied van milieu en geluidsoverlast... Zouden we als gemeente dan niet anders moeten aankijken tegen deze begroting? Is de besparing voor de gemeente nu echt belangrijker, dan een goed werkende organisatie? Want laten we eerlijk zijn, zitten we hier niet toevallig in één van de meest geïndustrialiseerde stukjes Zeeland?

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We hopen dat de gemeente, qua volkshuisvesting, de komende periode toch voortvarend aan de slag gaat met een visie op het gebied van woningbouw. Maak een plan van aanpak, geef aan wanneer en hoe je deze beleidsvoornemens gaat concretiseren.

Neem bijvoorbeeld aardgasloze woningbouw. Ook al verwacht de gemeente dat er geen nieuwe, grootschalige nieuwbouwprojecten in aanmerking komen, dan kun je als gemeente toch al met kleine projecten aan de slag gaan? Een mooi punt om op te pakken is bijvoorbeeld de bouwverordening van de Terneuzen. Neem artikel 2.7.3 "eisen tot aansluiting aan het aardgasnet", dat is toch een mooi punt om aan te pakken? Landelijk kan het vanaf 2018, dus gemeente, pak dit zo snel mogelijk op.

Algemene Dekkingsmiddelen

Het financiële perspectief van de gemeente vertoont wat GroenLinks betreft een positieve verbetering. Alhoewel, de suggestie van vergroting van het eigen vermogen naar een bedrag van €25 miljoen spreekt ons aan. Als gemeente mag je dat best uitspreken en daar naar toe werken. Het kan zeker geen kwaad om wat meer vlees op de botten te krijgen.

De toekomst zal uitwijzen in welke mate de huidige financiering toekomstbestendig is. Het lijkt GroenLinks aangewezen en verstandig om nu alvast te onderzoeken op welke wijze een groter autonoom belastinggebied vorm kan krijgen.

Ten slotte,

willen we als GroenLinks aangeven, dat we blij zijn dat de gemeente Terneuzen serieus aan de slag wilt gaan, om te voldoen aan de criteria van een Fairtrade gemeente. We zien dat als een mooie aanleiding om als gemeente eens goed na te denken over het aanbestedingsbeleid en onze sociale verplichtingen.

Echter constateert GroenLinks ook weer, dat bij veel onderdelen van deze perspectievennota de gemeente niet thuis geeft. En waar we vorig jaar de invulling al summier vonden, is het er dit jaar niet beter op geworden.

Als laatste willen we meegeven dat het van belang wordt voor de gemeente dat wij nog eens goed naar onze controlerende taak kijken. We hebben heel wat regels in de gemeente, waarop wij niet kunnen handhaven. Simpelweg door een tekort op buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's). Regels voor parkeren, kamperen, loslopende honden, enzovoort, enzovoort. Moeten we hier als gemeenteraad niet eens handhavend optreden?

Al met al, ondanks de gunstige economische cijfers is er, volgens GroenLinks, nog heel veel werk te verzetten de komende periode.

Fractie GroenLinks

ALGEMENE BESCHOUWINGEN PERSPECTIEVENNOTA 2018-2021 TERNEUZEN

Inleiding

Terugkijkend naar onze algemene beschouwingen van vorig jaar moeten we ons realiseren dat nog veel van de door ons genoemde punten actueel zijn. Daarom zijn deze algemene beschouwingen opgebouwd aan de hand van de vorig jaar al genoemde thema's, te weten, economische ontwikkeling, logistiek en mobiliteit, samenwerking, veranderende samenleving, klimaatverandering, toerisme en zorgplicht.

Economische ontwikkeling

Het aantal uitgesproken faillissementen piekte in mei 2013. Daarna is er sprake van een dalende trend. In april 2017 bereikte het aantal faillissementen het laagste niveau na december 2007. In mei steeg het weer licht .

In 2016 telde Nederland 95 630 fysieke winkelvestigingen. In 2007 waren dat er nog 100 070. Veel computerwinkels en winkels in kleine elektronica zoals dvd- en cd-spelers, verdwenen uit het straatbeeld. Daarvan zijn er nu 19,7 procent minder dan in 2007. Het aantal vestigingen van kledingzaken ging met 4,9 procent omlaag. Ook zijn er nu bijvoorbeeld minder kunsthandels (-35,1 procent) en antiekwinkels (-36,0 procent) dan tien jaar geleden.

Niet van alle soorten fysieke winkels daalde het aantal vestigingen overigens. Zo zijn er nu 37,3 procent meer telefoonwinkels. Ook nam onder andere het aantal warenhuizen, viswinkels en tweedehandskledingzaken sinds 2007 toe, met meer dan 30 procent. Kledingzaken vormen de hoofdmoot van alle tastbare winkels. In 2016 waren er 15 855 kledingwinkels, tegenover 16 665 in 2007.

Regionaal zijn er grote verschillen in de ontwikkeling van de winkelstraat. Van de belangrijkste steden per provincie, maakten alleen Lelystad en Almere een groei door op het gebied van winkelvestigingen. In Amsterdam, Middelburg en Den Bosch bleef het aantal winkels ongeveer gelijk. In de overig steden is overal een afname te zien. In Emmen, Maastricht, Terneuzen en Assen verdween zelfs een op de tien winkels .

De economische groei zet door. Gelukkig, maar het is niet de bedoeling om achterover te gaan zitten. Het blijft belangrijk om nieuwe en bestaande ondernemingen te faciliteren en Terneuzen als gemeente meer te promoten om zich te vestigen en/of er te blijven. Nog meer als nu het geval is moet er aandacht naar de ontwikkeling van Terneuzen als centrumstad van Zeeuws-Vlaanderen. Door in de hoofdkernen van de gemeente te verdienen, zijn er ook meer mogelijkheden om kernen van de gemeente Terneuzen op een aanvaardbaar peil te houden op het gebied van leefbaarheid.

We zijn dan ook blij met de verdere ontwikkelingen zoals de verdere uitwerking van het plan Veerhaven met de scheepsspottersplek, het 'oppimplan' van de markt (waar wat ons betreft een overkapping meegenomen moet worden), de realisatie van Kennedy West en de ontwikkelingen die er nu – eindelijk – lijken te zijn op de kop van de Noordstraat. De appartementen die worden gebouwd op de Kop geven de gelegenheid aan mensen zich te vestigen in het centrum en bij te dragen aan leefbaarheid. We begrijpen dat door de recessie één en ander heeft stil gelegen, maar we hopen dat er nu écht geen kink meer in de kabel komt en de kop aan beide zijden wordt ontwikkeld.

De voorgenomen fusie van de havenbedrijven ZSP en de haven van Gent is wat ons betreft een voorloper van samenwerking met België. We vinden dat er nog te weinig aandacht wordt gericht op onze zuiderburen. Laten we dat juist meer doen. Belgen gaan in het weekend er op uit. Als je in Terneuzen op de dijk kan flaneren en er logische routes ontstaan naar de stad, dan voelen onze zuiderburen zich nog meer aangetrokken om naar Terneuzen te komen.

Logistiek en Mobiliteit

Hoewel het goederenvervoer over de weg alleen maar toeneemt, is er nog steeds geen verzorgingsplaats voor vrachtwagens gerealiseerd. Een poging om tot een uitgekledede versie van een parkeerplaats te komen, is gestrand. We kunnen nu allen nog maar hopen op particulier initiatief om een mooie plek te ontwerpen waar meerdere functies samen komen en waarbinnen het college bereid is om te faciliteren.

Door de realisatie van de Sluiskiltunnel en de bijbehorende nieuwe wegenaansluitingen, en de werkzaamheden bij de sluizen in verband met de aanleg van de Nieuwe Sluis, is gebleken dat verkeersstromen zich verleggen. De tunnel, die nu een jaar in gebruik is, trekt veel verkeer weg van de brug over het Kanaal Gent-Terneuzen bij Sluiskil, maar ook het verkeer op de sluizen bij Terneuzen en op de route door Terneuzen via de Guido Gezellestraat is afgenomen. Omrijden hoeft niet meer om te voorkomen dat je een kwartier tot twintig minuten stilstaat voor de brug bij Sluiskil. Zoals het er nu naar uitziet wordt Othene nog steeds ontsloten in 2018; de verkeersstromen zullen zich verder aanpassen aan de snelste en veiligste verbinding. We zijn blij dat het standpunt van het college hierin onwrikbaar vast staat!

We moeten nog wel eens denken aan ons voorstel om de sluizen autoluw te maken, toen zat iedereen in de hoogste boom. Door de verkeersstromen die zich nu lijken te verleggen, lijkt ons voorstel zo gek nog niet.....

We hopen dat het college nog eens onze parkeernota doorneemt. Het realiseren van een parkeerbeleid met een parkeerschijf kan juist zorgen voor de aantrekkingskracht van het centrum.

Samenwerking

We kunnen als gemeente Terneuzen niet zonder samenwerking. Het aantal gemeenschappelijke regelingen is nu al fors en vaak blijkt dat regionaal Zeeuws-Vlaams, dan wel regionaal Zeeuws, om resultaten te behalen, beter is dan lokaal per gemeente. Wel is het voor de Raad lastig om grip te hebben op deze regelingen. De aanbevelingen vanuit het onderzoek in verband met de gemeenschappelijke regelingen moeten waarschijnlijk nog landen.

De veiligheidsregio is wat ons betreft een gemeenschappelijke regeling die beter af zou zijn om op afstand te staan met en landelijke financieringsstroom. Het organiseren van veiligheid moet je overlaten aan experts en niet aan 13 gemeenteraden en 13 burgemeesters. Wat dat betreft is 13 een slecht getal; daar kan niet veel goeds van komen!

In Zeeuws-Vlaanderen zou je verwachten dat de drie gemeenten moeiteloos zouden samenwerken. Maar toch blijft de samenwerking tussen de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten achter op wat wenselijk zou zijn.

Het college geeft aan dat na de verkiezingen in 2018 zal worden gekeken hoe de samenwerking een nieuwe impuls kan krijgen. Wat ons betreft moet de samenwerking tussen de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten altijd hoog op de agenda staan. Niet blijvend investeren in de samenwerking heeft als risico dat je steeds meer stappen achteruit gaat dan dat je vooruit bent gegaan.

Veranderende samenleving

In de wereld om ons heen zijn steeds meer dreigingen. Aanslagen die op verschillende plaatsen gebeuren en die ook zomaar bij ons kunnen zijn. Hoewel we ons niet moeten laten regeren door

angst, is het toch een realistische dreiging. Maatregelen die onze veiligheid bevorderen doen ons ook beseffen dat dit een ontwikkeling lijkt die onderdeel van ons leven is geworden.

We vragen in onze samenleving steeds meer eigen inbreng van burgers. Iedereen moet meedoen. Dat vinden wij ook, maar wel naar vermogen. Digitalisering is een ontwikkeling die doorgaat, maar het moet altijd mogelijk blijven om analoge dienstverlening aan te bieden. Er zal altijd 20% van onze burgers blijven die moeite hebben met het digitale verkeer.

Wel vinden we dat er meer coalities mogen worden gesloten met burgers. Samen verantwoordelijk zijn voor resultaat is een wenselijke ontwikkeling.

We vinden het de moeite waard om te onderzoeken of er activiteiten zijn die we burgers kunnen laten doen in hun eigen omgeving om zo voor kostenreductie te zorgen voor de gemeente, maar ook indirect voor de burger. Denk aan bijvoorbeeld de onkruidbestrijding. Deze is door het verbieden van het behandelen met giftige stoffen, vele malen duurder geworden door de andere manier van bestrijden welke vele malen meer tijd in beslag neemt. Wanneer burgers hun eigen stoepje weer voor het huis onderhouden, werken we samen aan kostenreductie. Wanneer een boa in de buurt is en het stoepje is niet onkruidvrij dan kan hij vragen of er hulp nodig is of dat iemand het zelf kan. Zo wordt handhaven ook helpen voorkomen.

Klimaatverandering

Wat wij hoog op de agenda plaatsen is het voorkomen van catastrofes door weersomstandigheden. Veel hierover hoeven we niet zelf te bedenken, want we kunnen ons licht opsteken bij gemeenten die serieus bezig zijn met stimuleringsprogramma's t.a.v. de waterhuishouding.

We hebben al vaker duidelijk gemaakt dat wij denken dat er in onze gemeente locaties zijn die kwetsbaar zijn. We zijn blij dat in het nieuwe VGRP, naar aanleiding van onderzoek naar kwetsbaarheid in het gebied, aanpak en kosten zullen worden opgenomen om de waterafvoer op kwetsbare locaties op te pakken. We hopen dat ook bij nieuwbouw en verbouw het onderwerp waterafvoer op de agenda blijft staan.

Met de bouw van de appartementen op de kop van de Noordstraat en het uitnodigende platte dak dat daar wordt gerealiseerd is de kans om meer groen in het centrum te brengen. Zorg ervoor dat het een groen dak wordt wat zorgt voor minder CO2 uitstoot en daarbij in een betere luchtkwaliteit kan voorzien.

Daarnaast is het toepassen van een meer dynamische waterberging op straat een mogelijkheid om wateroverlast te voorkomen. Kortom een levendige stad creëren die opgewassen is tegen klimaatverandering.

Toerisme

De plaats van het Portaal van Vlaanderen blijft een zorg. Er is nu toegezegd om een evaluatie in te plannen wanneer het Portaal in het Sluiswachter gebouw zit, maar dat is voor ons te laat. Laat het bestuur en de vrijwilligers de tijd op de tijdelijke locatie gebruiken om te bekijken wat een geschikte definitieve locatie kan zijn. En wees al gemeente aanjager is een verbetering van de relatie tussen bestuur en vrijwilligers van het Portaal.

Om een natuurlijke looproute te creëren van het Portaal van Vlaanderen naar het centrum van Terneuzen, lijkt het ons een goed idee om een oversteekplaats te maken ter hoogte van de tijdelijke voorziening naar de Vlooswijkstraat. Zo worden mensen uitgenodigd om naar het centrum te gaan.

Kortom neem de toeristische ontwikkeling van Terneuzen echt serieus en beschouw het als verdienmodel. Maak gebruik van:

- De grootste schepen die hier voorbij komen;
- Een van de gevaarlijkste rivieren van de wereld;
- Beroemdheden als Tom Puckey en Mathilde Willink-den Doelder;
- .....

Om Terneuzen op de kaart te zetten en te promoten kunnen ook boa's ingezet worden. Zet boa's niet alleen in op handhaving, maar vooral ook op voorkomen van handhaving. Help bezoekers om onze regels en afspraken te begrijpen en wees zo attent mogelijk om boetes te voorkomen.

Boa's zijn voor ons belangrijke medewerkers in een gemeente. Ze moeten niet alleen bijdragen aan onze veiligheid maar ook aan onze gastvrijheid. Veel meer preventieve taken moeten aan hun worden opgedragen, zodat ze niet altijd geassocieerd worden met negatieve zaken. Ze kunnen behulpzaam zijn in het aantrekkelijker maken van Terneuzen, maar dan moeten er meer boa's zijn om in te zetten.

Daarnaast kunnen de boa's in samenwerking met de wijkagent er aan bijdragen dat er beter wordt opgelet in al onze wijken en kernen. Waar de wijkagent geen tijd voor heeft daar kunnen boa's in ondersteunen. Om ervoor te zorgen dat er voldoende overdracht plaatsvindt tussen politie en boa's (gemeente) zou daarin ook vanuit de gemeente kunnen worden geïnvesteerd.

De aanduiding boa's vinden wij niet meer van deze tijd. Onzes inziens zou de term veel meer moeten refereren aan dienstverlening. Ons voorstel is om deze gastvrije preventieve en ook handhavende medewerkers onder te brengen in de dienst Stadservice Terneuzen. Naar wat wij hebben begrepen is er al een teamleider stadservice in Terneuzen!

Wij zullen daarom ook een amendement of motie indienen in de raad van 6 juli waarmee we de inzet van boa's willen vergroten en verbreden en ervoor pleiten de functienaam te wijzigen.

Zorgplicht

We hebben als gemeente te maken met meerdere ontwikkelingen binnen onze gemeente. Deze ontwikkelingen hebben invloed op onze burgers, bedrijven maar ook particulieren. Als gemeente zijn wij niet altijd partij daarin en kunnen we enkel faciliteren. Maar het gaat wel altijd om ónze bedrijven, ónze burgers. Functioneel is het om alles zakelijk te bekijken, makkelijker ook. Maar als onze burgers partij zijn in welke ontwikkeling dan ook dan moeten we naast functioneel ook juist begrip hebben voor een eventuele emotionele kant. Deze durven te benoemen getuigt van moed.

Tot slot

Provinciaal Belang Zeeland vindt het belangrijk om waar nodig eigen coalities te vormen; zich niet laten leiden door de 'enge' invulling van coalitie en oppositie. Tevens is in een snel veranderende samenleving het toepassen van voortschrijdend inzicht een vereiste en hoeft dit niet noodzakelijk strijdig te zijn met de politieke uitgangspunten, maar is eerder een kwestie van gezond verstand.